

LCJ Handreiking 16+

Niemand is als Hij

Een preek aan de Hebreeën

Leidingdeel – introductie en achtergronden

Inhoud

Voorwoord	2
Uitleg leidingdeel	3
Inleiding Algemeen	3
Literatuur.....	5
Didactische informatie	6
Schets 1 – Hoger dan de engelen	9
Schets 2 – Meer dan Mozes	16
Schets 3 – Waarschuwing tegen afvalligheid	24
Schets 4 – Hogepriester zoals Melchizedek	33
Schets 5 – Vervulling van de tabernakeldienst	39
Schets 6 – Wolk van getuigen	45
Schets 7 – De volhouder wint.....	51

Voorwoord

Beste leidinggevende,

Voor je ligt het leidingdeel dat hoort bij Handreiking 16+ **Niemand is als Hij**. Een preek aan de Hebreeën. In deze Handreiking gaan we met grote stappen door de brief aan de Hebreeën heen. Alle 13 hoofdstukken komen aan bod en dat betekent dat we in bijna elke schets twee hoofdstukken behandelen. Dat is best veel stof en het is ook nog eens pittige stof. Maar toch denken we met deze Handreiking de inhoud van de Hebreeënbrief – die eigenlijk één lange preek is – dichtbij onze jongeren te kunnen brengen. In de Handreiking variëren we met het zelf bestuderen van de bijbeltekst, het uitleggen van de tekst en het actief met de inhoud aan de slag gaan. Zo lezen we geen hoofdstukken achter elkaar, maar komt wel het geheel van de brief aan bod.

Tijdens de voorbereiding is ons gebleken dat deze oude preek uiterst actueel is. De Hebreeën leven in een moeilijke tijd waarin geloven in Jezus Christus niet vanzelfsprekend is. Het kan hen het nodige kosten en daarom vragen ze zich af of het 't allemaal nog wel waard is. Herhaaldelijk waarschuwt de schrijver zijn hoorders voor afvalligheid en moedigt hij hen om aan te volharden. Dat kan alleen als de Hebreeën het juiste zicht hebben op de Heere Jezus Christus, de Leidsman en Voleinder van het geloof. Hij wordt getekend als de grote Hogepriester Die met het offer van Zijn leven het hemels heiligdom betreden heeft. Hem moeten de Hebreeën voor ogen houden, Hij moet de koers van hun leven bepalen.

Veel van deze onderwerpen kunnen we één op één overzetten naar het leven van vandaag. Onze jongeren groeien op in een wereld waarin het niet makkelijker wordt om te geloven. Het getuigen van je geloof kan je zomaar wat kosten. Hoe houd je dan vol? Alleen door het geloof in de Heere Jezus Christus!

De schrijver van de Hebreeënbrief – we weten niet wie hij is – wijst in heel zijn brief steeds weer op Hem. Met allerlei vergelijkingen – Hij is meer dan de engelen, hoger dan Mozes, een groter Hogepriester dan Aäron – schildert de schrijver Jezus Christus als dé Redder. Niemand is als Hij!

We hopen dat je op de verenigingsbijeenkomsten met je jongeren steeds weer bij Hem uitkomt. Dat jullie door deze Handreiking heen meer en meer leren zien van Wie deze Hogepriester is. Dat deze preek de jongeren uitdrijft naar Hem, Die buiten de legerplaats geleden heeft.

Gezegende bijeenkomsten gewenst!

Uitleg leidingdeel

In het leidingdeel vind je eerst een literatuurlijst en een korte didactische aanwijzing. Dan volgt er een algemene inleiding op het bijbelboek Hebrreeën. Vervolgens wordt er per schets informatie gegeven onder de volgende kopjes:

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Onder dit kopje staat wat je voor elke bijeenkomst nodig hebt aan materialen.

Opening

- Hier staat het te lezen bijbelgedeelte en worden enkele suggesties gegeven om te zingen. De liederen die aangegeven staan, komen uit de gele zangbundel (Uitgeverij Boekencentrum, Zoetermeer).
- Daarnaast wordt een tweede suggestie gegeven voor een bijbelgedeelte, voor als er twee avonden over de schets gedaan wordt.
- Ook worden er zaken genoemd waarvoor gebeden of gedankt kan worden.

Doelstelling

- Onder dit kopje worden in een paar regels de doelen van de avond benoemd.

Alternatieve startopdracht

- Onder dit kopje staat een alternatieve startopdracht, om bijvoorbeeld te gebruiken bij een tweede avond of als alternatief voor de startopdracht die bij de schets staat.

Achtergrondinformatie

- Hier vind je een exegese van het bijbelgedeelte dat centraal staat in de schets.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor een gesprek

- Onder dit kopje tref je de antwoorden op de vragen uit de Handreiking aan.
- Het is van belang om je te realiseren dat je niet alle opdrachten van een schets moet behandelen. Kies zelf een aantal opdrachten uit die je relevant en passend vindt voor jouw doelgroep.

Inleiding Algemeen

Overzicht van de brief

Aanhef, 1:1-4

Eerste deel: 1:5-6:20

De schrijver herinnert de geadresseerden aan hun belijden van de ware Hogepriester

1. Christus gaat de engelen te boven, 1:5-2:18
- 2a. Christus is ten aanzien van God de Getrouwe, 3:1-4:13
- 2b. Christus is jegens de Zijnen de Barmhartige, 4:14-6:20

Tweede deel: 7:1-13:19

De schrijver onderricht de geadresseerden in hun belijden van de ware Hogepriester

1. De priester zoals Melchizedek was, 7:1-10:39
- 2a. De voorbeeldige geloofskracht van de ouden, 11:1-40
- 2b. Het noodzakelijk volharden tijdens de wedloop, 12:1-13:19

Besluit, 13:20, 21

Nawoord, 13:22-24

Groet, 13:25

Bron: De brief aan de Hebreeënen, dr. J. de Vuyst

Hoe de brief te typeren

Over deze brief is veel onduidelijk. Deze brief is te zien als een herderlijk schrijven. Het schrijven begint niet met afzender en geadresseerde met valt met de deur in huis.

We vinden de naam van de schrijver niet. Hij behoort niet tot hen die het Evangelie rechtstreeks van Christus hoorden (2:3). De discipelen vallen hiermee af. In de vroege kerkgeschiedenis wordt deze brief aan Paulus toegeschreven, bijvoorbeeld omdat hij in 13:23 naar Timotheüs verwijst. Toch lijkt Hebreeënen 2:3 ook Paulus uit te sluiten. In Galaten 1:12 beroept Paulus zich erop het Evangelie rechtstreeks van Christus gehoord te hebben. Het blijft onduidelijk wie de brief wel geschreven heeft, het zou heel goed iemand uit de bekendenkring van Paulus kunnen zijn.

Wel kun je zeggen dat het een leraar van betekenis uit de oude christelijke kerk is, want hij spreekt met gezag. Zijn taal is verfijnd en de schrijver is doorkneet in het Oude Testament.

De geadresseerden worden ook niet genoemd. Wel lijkt het erop dat de schrijver (een deel van) één bepaalde gemeente op het oog had. Zij zijn al geruime tijd christen. De auteur is voor zijn lezers geen vreemde. Het kunnen jodenchristenen zijn, maar ook wordt wel gedacht aan een tweede generatie christenen waar in de gemeente het onderscheid tussen jodenchristenen en heidenchristenen weggevallen is.

Over het moment en de plaats van schrijven valt ook niks met zekerheid te zeggen.

De woorden van vermaning en opwekking, 13:22, zijn met deze brief door de schrijver naar de gemeente verzonden. Zelf hoopt hij ook snel weer in de gemeente te komen.

Inhoud van de brief

In 10:36 lezen we dat de geadresseerden volharding nodig hebben. De schrijver vindt de toestand in de gemeente verontrustend, bij verergering kan het zelfs tot afval leiden. Geestelijke verslapping dus, en daarom zijn in de brief veel opwekkingen te vinden. Verder afglijden moet voorkomen worden, de gemeente moet volharden in het geloof. De gemeente

moet ervoor waken afvallig te worden van de levende God (3:12) en ze moeten tot Hem gaan om hulp (4:16). Ook dringt de schrijver steeds aan tot zelfonderzoek.

De schrijver noemt in zijn brief veel voorbeelden uit het Oude Testament, zowel afschrikwekkend als navolgenswaardig (3:7-4:11 en 11:4-38). Hij wijst naar Gods ernstige en heilrijke spreken (2:1-4, 12:25) en geeft vreselijke en vertroostende vooruitzichten (10:26, 9:28). Christus Zelf is de allesbeheersende inhoud van de brief. De nadruk valt op Zijn hogepriesterlijke werk (8:1-2). Als de Middelaar heeft Hij door Zijn offer vrede gebracht tussen God en mensen (2:17, 9:12-14). Hij is de Voorspreker door Wie de gelovigen vrijmoedig tot God mogen gaan (7:25, 4:16, 10:19-22).

In geen enkel ander nieuwtestamentisch boek komt het Oude Testament zoveel aan de orde als in de brief aan de Hebreeënen. Ruim 30 oudtestamentische plaatsen worden aangevoerd, enkele zelfs meer dan eens. Tweeëntwintig met name genoemde personen uit het Oude Testament komen samen zestig keer ter sprake. Ook wijst de auteur op allerlei gebeurtenissen, instellingen en bijzonderheden uit het Oude Testament. De schrijver leest het Oude Testament vanuit Christus' persoon en werk. Zo laat hij van Christus gelden wat in het Oude Testament geschreven staat over God (1:10-12), over de mens (2:6-9), over de rechtvaardige (2:10-12), over een koning (1:5) en over een profeet (2:13). Ook past hij op de gemeente toe wat in het Oude Testament over het volk Israël gezegd wordt (bijv. 3:7-13). Niet alleen leest de schrijver het Oude Testament van Christus uit, maar ook naar Christus toe. Het Oude Testament roept om en wijst heen naar Christus. Dit is vooral te zien in de tabernakeldienst met alle offers, de nog steeds geldende belofte van de rust (4:1, 6-10), de voorlopigheid van het Levietisch priesterschap (7:11-22) en de belofte van de verbondsvernieuwing (8:7-13).

De schrijver wijst zijn lezers erop dat de geschiedenis naar zijn voleinding gaat. Daarom wil hij zijn lezers zowel waarschuwen als bemoedigen. De grote toekomst heeft alles te maken met het heden en roept ons nu op tot waakzaamheid en verwachting.

Als je de leidende gedachte van deze brief in één zin zou moeten verwoorden, dan kan dat zijn: "De auteur wekt de geadresseerden op te blijven bij hun belijden dat Christus de ware Hogepriester is." *Bron: De brief aan de Hebreeënen, dr. J. de Vuyst.*

Literatuur

Hieronder tref je een literatuurlijst aan, die gebruikt is bij de totstandkoming van deze schets. Indien gewenst kun je zelf een of meerdere boeken van deze lijst gebruiken bij je voorbereiding.

Studiebijbels

Tekst voor Tekst, de Heilige Schrift kort verklaard en toegelicht (1987). Oeveren, B. van, e.a. 's-Gravenhage: Boekencentrum.

HSV-studiebijbel (2014). Paul, M.J. en Hofman, T.M. (Red.). Heerenveen: Royal Jongbloed.

Bijbel met Uitleg (2015). Apeldoorn: De Banier.

HSV-Jongerenbijbel (2013). Vergunst, P.J. (Red.). Heerenveen: Uitgeverij Jongbloed.

Andere boeken

De brief aan de Hebreeën (1995). Vuyst, prof. J. de. Kampen: Uitgeverij Kok.

Hebreeën. Geloven is volhouden. Commentaar op het Nieuwe Testament (2010). Kamp, dr. H.R. van de. Kampen: Uitgeverij Kok.

Didactische informatie

Het bespreken van de vragen kun je variëren. Hieronder volgen enkele manieren waarop je de vragen kunt bespreken.

Denken > delen > uitwisselen

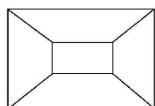
Het *denken*, *delen* en *uitwisselen* is een proces waarbij jongeren eerst zelf nadenken, daarna in een klein groepje hun gedachten delen en deze ten slotte in de grotere groep uitwisselen. Het voordeel van deze werkwijze is dat de betrokkenheid gestimuleerd wordt. Bovendien wordt door het uitwisselen van gedachten en het gezamenlijk formuleren van een antwoord het aantal meningen beperkt. Dat maakt de gezamenlijke nabespreking overzichtelijker. Hieronder wordt een aantal didactische werkvormen uitgelegd, waarmee aan dit proces van *denken*, *delen* en *uitwisselen* gestalte kan worden gegeven.

Eén-tweetje

Vraag de jongeren om individueel over een vraag of opmerking na te denken (en eventueel iets op te schrijven). Daarna bespreken ze in tweetallen hun antwoorden. Eventueel wordt per tweetal een beste antwoord gekozen. Dit antwoord wordt vervolgens plenair uitgewisseld.

Uitbreiding: de tweetallen bespreken de antwoorden met een ander tweetal. Per viertal wordt het beste antwoord gekozen, dat vervolgens plenair wordt uitgewisseld.

Placemat

De placemat is een variant van het 'Eén-tweetje', waarbij papier en pennen worden gebruikt. Gebruik bij voorkeur een vel op A3-formaat. Verdeel het vel papier zoals in het voorbeeld. Elke jongere denkt individueel na over een vraag of opmerking, waarna hij het antwoord opschrijft in één van de hoekpunten. De groepsleden bespreken de antwoorden die zijn opgeschreven in de hoekpunten. De gemeenschappelijke antwoorden of het beste antwoord wordt in het middenvak opgeschreven. Het antwoord in het middenvak kan plenair worden uitgewisseld.

Expertgroep

De jongeren denken in verschillende groepen na over een deelonderwerp. Elke groep is nu expert in (heeft kennis over) één deelonderwerp. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarin alle bestudeerde deelonderwerpen vertegenwoordigd zijn. Elke jongere is binnen de nieuwe groep expert in een deelonderwerp. De eerder opgedane kennis wordt in de nieuwe groep gedeeld.

Voorbeeld: Elk groepje jongeren verdiept zich in één vraag. Vervolgens worden nieuwe groepjes gevormd waarbij in elk groepje alle vragen zijn vertegenwoordigd. Elk groepslid is 'expert' in één vraag en deelt deze kennis met de andere groepsleden.

Meningen uitwisselen

Om het *uitwisselen van meningen* te stimuleren, kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Gekleurde kaarten

Elke jongere beschikt over een rode en groene (en eventueel oranje) kaart. Er kunnen ook andere kleuren worden gebruikt. Een stelling wordt geprojecteerd en/of voorgelezen. De jongeren steken één van de kaarten op (rood=niet mee eens; groen=mee eens; oranje=twijfel). De meningen worden geïnventariseerd en eventueel genoteerd. Het opsteken van kaarten is een goede aanleiding om door te vragen naar argumenten.

Duimen

In plaats van gekleurde kaarten wordt een duim opgestoken. Duim rechtop = mee eens; duim naar beneden = niet mee eens; duim horizontaal opgestoken = twijfel.

Binnen- en buitenkring

Verdeel de jongeren in twee gelijke groepen. De eerste groep vormt een kring. De tweede groep gaat hier in een kring omheen staan: de buitenkring.

Een jongere uit de binnenste kring vertelt een mening of antwoord aan een jongere uit de buitenkring. Laat één van de kringen op een bepaald moment één of meerdere plaats(en) draaien, zodat een nieuw tweetal ontstaat en de meningen/antwoorden opnieuw worden uitgewisseld. Herhaal het draaien en uitwisselen een aantal keren.

Inventariseren

Om op een speelse manier antwoorden of meningen te *inventariseren* kunnen onder meer de volgende werkvormen worden gebruikt.

Post-its

Laat de jongeren hun antwoord of mening opschrijven op een post-it, een memoblaadje met plakstrip. Laat de beschreven memoblaadjes opplakken op een centrale plaats. De post-its kunnen, indien gewenst, door de jongeren gegroepeerd worden rond vergelijkbare antwoorden of meningen. Bespreek de reacties.

Muurtje bouwen

Antwoorden of meningen worden op een A4 papier geschreven. Bij de gezamenlijke bespreking wordt met de A4 papieren een muurtje gebouwd. De belangrijkste antwoorden en meningen worden onderop geplakt, de minder urgente zaken komen daarbovenop. Gebruik plakband of kneedgum om het papier op te hangen.

Woordweb

Inventariseer antwoorden of meningen op een whiteboard, flap-over of groot vel papier. Maak een woordweb waarin informatie kernachtig en geordend wordt weergegeven. Opmerkingen over hetzelfde onderwerp worden in kernwoorden bij elkaar opgeschreven.

Schets 1 – Hoger dan de engelen

Hebreeën 1 en 2

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Materiaal om een filmpje van ABC van het geloof te bekijken (alternatieve startopdracht en/of vraag 4)
- Een bord of groot vel papier om een woordweb te maken (alternatieve startopdracht)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Hebreeën 1
 - ✓ Hebreeën 2
 - ✓ Psalm 8
 - ✓ Psalm 2
 - ✓ De vele verwijsteksten uit deze hoofdstukken
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 12
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis, artikel 21
 - ✓ Heidelbergse Catechismus, vraag en antwoord 33
 - ✓ Heidelbergse Catechismus, vraag en antwoord 50
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 8: 4, 5 en 9
 - ✓ Psalm 2:4 en 7
 - ✓ Psalm 104:2
 - ✓ Psalm 45:4
 - ✓ Psalm 97:4
 - ✓ Psalm 110:1
 - ✓ Psalm 102:15
 - ✓ Breng dank aan de Eeuwige
 - ✓ Hij kwam bij ons, heel gewoon
 - ✓ Kroon Hem met gouden kroon
 - ✓ Ontwaak gij die slaapt
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank de Heere dat Hij ons Zijn Woord gegeven heeft dat zo heerlijk spreekt over Zijn Zoon en Zijn werk voor ons.
 - ✓ Bid om de leiding van de Heilige Geest om dit bijbelboek dat niet makkelijk is te begrijpen en geloven.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

1. Wat weten we over de achtergrond van de brief aan de Hebreeënen?
2. Wat betekent het dat Christus meer is dan de engelen?

Alternatieve (start)opdracht

- Bekijk het filmpje van ABC van het geloof over engelen.
- Bekijk het filmpje van ABC van het geloof over de Zoon.
- Maak een woordweb over het bijbelboek Hebreeënen.
- Vullen papier voor de startopdracht.

Achtergrondinformatie

Hebreeënen 1 en 2

Deze hoofdstukken bespreken vooral de hoogheid van Christus als de Zoon van God.

Hebreeënen 1:1-4

Deze verzen zijn in het Grieks één lange zin. Een indrukwekkende proloog, zoals een paukenslag waarmee een symfonie begint. Deze lange zin heeft als hoofdzin: God heeft gesproken door de Zoon.

Je krijgt hier gelijk inzicht in allerlei thema's uit de brief:

- verschil tussen de tijd van het Oude en Nieuwe Testament;
- de unieke status van Jezus als Zoon van God;
- Zijn reinigende werk;
- Zijn verhevenheid.

Je vindt in deze verzen ook vier tegenstellingen:

- tussen voorheen en de laatste dagen;
- tussen de profeten als boodschappers en de Zoon;
- tussen de vadersen als ontvangers en ons;
- tussen die ene openbaring van de Zoon en de vele malen en vele wijzen.

In die laatste dagen leven zowel de lezers van deze brief als ook wij. De vadersen zijn de oudtestamentische aartsvaders.

Over de Zoon worden in deze verzen zeven dingen gezegd:

- Hij is de erfgenaam van alles;
- door Hem heeft God de wereld geschapen;
- Hij is de afstraling van Gods heerlijkheid, de afdruk van Zijn wezen;
- Hij draagt het met het woord van Zijn macht;
- Hij heeft de reiniging van de zonden voltrokken;
- Hij zit aan de rechterhand van God;
- Hij is ver verheven boven de engelen.

De kern van hoofdstuk 1-2 vind je in 1:4: Jezus is meer dan de engelen. Jezus is de Zoon. Dat betekent een innigere (familie)band en een grotere erfenis.

Hebreeënen 1:5-14

Dat Jezus meer is dan de engelen, wordt door de schrijver in deze verzen met zeven citaten uit het Oude Testament ondersteund.

- Psalm 2:7 – U bent Mijn Zoon.
- 2 Samuël 7:14 – Ik zal een Vader voor Hem zijn en Hij voor Mij een Zoon.
- Psalm 97:7 en Deuteronomium 34:43 – Alle engelen aanbidden Hem, de Eerstgeborene (Psalm 89:28).
- Psalm 104:4 – Engelen en dienaren.
- Psalm 45:7-8 – Gods troon en scepter.
- Psalm 102:26-28 – U hebt de aarde gegrondvest; U bent Dezelfde.
- Psalm 110:1 – Zit aan Mijn rechterhand.

Deze citaten laten zien dat de Heere Jezus Zoon van God en Koning is. Hij is meer, hoger dan de engelen. Engelen zijn dienende geesten. Ze hebben een plaats in Gods reddingsplan, maar zitten niet op de troon. Zij staan ten dienste van God. De hoogste engelen staan voor God (Lukas 1:19), maar zelfs zij zitten niet aan Zijn rechterhand.

Engelen zijn in wezen en functie lager dan de Zoon. In wezen: ze zijn geestelijke wezens en geen mensen van vlees en bloed. In functie: ze hebben een dienende taak, uitvoerend in opdracht van God. Engelen zijn ondergeschikt aan de Zoon.

Zeven citaten corresponderen met de zeven stellingen in 1:2-4. Zeven is volmaakt. Engelen zijn oogverblindend maar de glorie van de Zoon is de lichtende majesteit van God Zelf! De Zoon doorstaat de vergelijking met de engelen glansrijk!

Jezus' verhoging boven de engelen heeft Zijn tijdelijke vernedering onder de engelen als keerzijde. Daarover gaat het in hoofdstuk 2, de verhouding van de Zoon tot de gemeente.

Hebreeën 2:1-4

Hier lezen we een vermaning, voordat de schrijver verder gaat met de relatie van de Zoon tot de engelen. Deze aansporing vormt het midden van deze twee hoofdstukken. Als zo'n grote zaligheid van de Heere Zelf komt, moeten wij – de schrijver sluit zich bij de hoorders in! – daar wel acht op geven. Komend van God Zelf, bekrachtigd door ooggetuigen en door God bevestigd.

We vinden in deze verzen een 'argumentum a fiori': het argument gaat van kleiner naar groter. Onder de wet van Mozes was er al straf voor ongehoorzaamheid (kleiner), laat staan wat er volgt op veronachtzaming van zo'n grote zaligheid (groot)!

Als het kleine al zo gestraft werd, hoe groot en zwaar zal de straf op het grote dan wel niet zijn!

De boodschap van de Zoon van God is zoveel meer dan de boodschap van de engelen. Met het woord van de engelen wordt de wet van Mozes bedoeld. Deze wetten zijn eveneens bindend, daar doet de schrijver niks aan af.

Maar als de wet van Mozes vergelding vereist voor ongehoorzaamheid, dan zal er als vanzelf een veel ernstigere vergelding volgen op het ongehoorzaam zijn aan deze zaligheid door God Zelf verkondigd.

Uit vers 3 kun je afleiden dat de ontvangers van deze brief niet zelf ooggetuigen waren maar de blijde boodschap van anderen vernomen hebben.

God bevestigde Zijn Woord door tekenen, wonderen en krachten. Ook gaven worden genoemd, als zijnde geestelijke gaven en werken van God.

De grote zaligheid wijst op het werk van Christus. Hij, de Zoon van God, heeft redding bereid voor al de Zijnen. Daar moeten de lezers op gericht blijven, dat mogen ze niet loslaten. Gods hoogste woord vraagt de hoogste aandacht!

Hebreeën 2:5-18

Hier schakelt de schrijver van de waarschuwendende stijl in 2:1-4 weer over naar de uitleggende stijl, zoals in 1:5-14.

Na het onderwijs over de relatie van de Zoon met God (hoofdstuk 1) volgt hier de relatie met de mensen. Het gaat over Christus' plaatsbekledend lijden en sterven.

In vers 5-9 wordt beschreven dat de wereld aan Hem onderworpen is, in vers 10-18 gaat het erover dat Jezus hiervoor mens moest worden.

De komende wereld (vers 5) is de toekomst, de plaats van de redding, de glorie waar Christus al is binnengeleid, de volmaakte schepping waar de mens zijn bestemming bereikt. Deze woonplaats is voor Christus sinds de hemelvaart werkelijkheid, terwijl de gelovigen pas later deze bestemming bereiken.

Aan wie is deze wereld onderworpen? Niet aan de engelen.

Als antwoord klinkt hier Psalm 8: de komende wereld is onder het gezag van de hoofdpersoon van Psalm 8. Daarmee klinken eigenlijk drie antwoorden op deze vraag. De komende wereld staat onder het gezag van:

- de mens (6-8);
- Jezus (9);
- het nageslacht van Abraham (16).

In Psalm 8 verwondert David zich erover dat God Zich ontfermt over de zwakke mens. Toch mag hij heersen als koning!

Met vers 9 komt de diepere betekenis van deze psalm. Wij zien Jezus! De mens faalde in het uitvoeren van zijn opdracht. Toen kwam Jezus om dat te voltooien. Hij vernederde Zich en werd minder dan de engelen. Zien is hier zien met het geloofsoog. Dan alleen zie je Zijn heerlijkheid en eer. Nu al is de Zoon in de hemel en draagt Hij de gloriekroon. Hij is de Leidsman. Alle gelovigen mogen Hem volgen, door de dood naar het leven, door lijden naar heerlijkheid.

In vers 10-13 gaat het over de ene Zoon en de vele zonen. De Zoon laat vele zonen in Zijn luister delen. Dat is wat het moment van vernedering Hem opgeleverd heeft.

God wordt geprezen (vers 10) als Degene om en door Wie alle dingen zijn. Alle eer aan God! Het is Zijn heilsplan dat door het offer van Jezus velen gered worden. Jezus is de Eerstgeborene, velen zullen door Zijn offer zonen van God mogen worden. Jezus is de Leidsman, de Voortrekker. Deze titel doet denken aan Mozes en Jozua die het volk naar het beloofde land leidden.

De gelovigen zijn in Jezus geheiligd. Rein door Zijn offer. Toegewijd aan God, zoals de Zoon aan Hem toegewijd is.

Jezus schaamt Zich niet om de gelovigen Zijn broeders en zusters te noemen. Dit is de taal van belijden, publiek erkennen. Het roept de gedachte op van een gezin. De woorden uit Psalm

22 en Jesaja 8 spreekt de Heere Jezus hier en nu tegen Zijn broeders en zusters. Wat een troost!

In vers 14-18 lezen we over het optreden van de Zoon voor Vaders kinderen. Hier wordt uiteengezet wat de Zoon gedaan heeft om hen te redden. Jezus moest mens worden, om hen in alles gelijk te kunnen zijn (uitgenomen de zonde). Alleen zo kon Hij de macht van de dood teniet doen, de duivel verslaan en hen verlossen.

In vers 16 komt voor de tiende (en laatste) keer de vergelijking met de engelen aan de orde. De Zoon neemt geen engelen aan maar kinderen van Abraham. De naam Abraham spreekt van verbond, geloof en uitverkiezing. Zaad van Abraham is allereerst letterlijk: zijn nageslacht. Maar vervolgens mag je dit ook geestelijk lezen: de gelovigen zijn Abrahams kinderen.

Alleen door te delen in het menselijk bestaan kon de Zoon de barmhartige en getrouwe Hogepriester zijn. Alleen in deze brief lees je over deze titel – Hogepriester – voor de Heere Jezus. De Zoon (hoofdstuk 1-2) is de Hogepriester (hoofdstuk 3-10).

Barmhartig en trouw zijn eigenschappen van God; dit laat zien dat de Zoon niet alleen mens maar ook God is. Barmhartig is vol ontferming en medelijden. Trouw is volhoudend, loyaal aan God. Hij heeft volgehouden in al Zijn aanvechtingen. Daarom is Hij al ons vertrouwen waard. Daarom ook kan Hij de Zijnen te hulp komen. Hij weet wat ze meemaken. Hij is de barmhartige en trouwe Hogepriester!

Verheven boven de engelen

Van Hebreeën 1 vers 4 tot en met Hebreeën 2 vers 18 onderstreept de schrijver met tal van argumenten dat Christus ver verheven is boven de engelen. De auteur doet dat bewust. In het Oude Testament spelen de engelen een belangrijke rol in het overbrengen van Gods boodschap. Als de Joden in de dagen van het Oude Testament al gehouden waren om de boodschap van engelen ter harte te nemen, hoeveel te meer dienen ze dan acht te geven op Gods spreken door Zijn Zoon (vgl. Hebr. 2:2). *Bron: Bijbel met uitleg*

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

-

1. *Persoonlijk.*

2.

- a. *Persoonlijk.*
- b. God heeft tot ons gesproken door de Zoon.
- c. Laatste dagen $\leftrightarrow$ voorheen
Gesproken tot de vaderen $\leftrightarrow$ gesproken tot ons
Gesproken door de profeten $\leftrightarrow$ gesproken door de Zoon
De Zoon heeft Zich eenmaal geopenbaard $\leftrightarrow$ vele malen en op vele wijzen heeft Hij gesproken door de profeten
- d. Jezus is meer dan de engelen.

3. *Persoonlijk.*

4.

- a. Deze opdracht kun je heel uitgebreid behandelen. Het gaat om een inventarisatie, om na te gaan wat de jongeren van het onderwerp af weten. Hierbij een aanzet tot een antwoord. Engelen zijn o.a. door God geschapen, dienstknechten van God, boodschappers van God, beschermers van de gelovigen. Engelen voeren Gods wil uit en loven en aanbidden Hem. In het Oude Testament vind je bijvoorbeeld engelen bij Abraham en Lot en bij de ouders van Simson en bij de ingang van de hof van Eden. We kennen de engelen Michaël en Gabriël bij naam. In het begin van het Nieuwe Testament zie je dat engelen een grote rol spelen in het aankondigen van de geboorte van de Heere Jezus.
- b. Het zijn geesten, ze dienen en ze zijn er omwille en ten dienste van Gods kinderen.
- c. *Persoonlijk. Op deze vraag kunnen heel uiteenlopende antwoorden gegeven worden en dit kan ook weer nieuwe vragen oproepen. Het bekijken van het filmpje op ABC van het geloof kan helpend zijn.*

5. Psalm 2:7 – Jezus is niet zomaar één van de engelen, Hij is de Zoon, door God Zelf verwekt.

2 Samuël 7:14 – Jezus is de Zoon van God. God is Zijn Vader.

Psalm 97:7 – Beelden (en ook engelen) mogen niet vereerd worden, Jezus is God en moet aanbeden worden.

Psalm 104:4 – Engelen zijn geesten die God dienen en Hem helpen.

Psalm 45:7-8 – Jezus is een eeuwige Koning. Hij is gezalfd boven alle anderen. Hij is de hoogste, de grootste. Hij is God Zelf.

Psalm 102:26-28 – God Die de hemel heeft geschapen zal Zelf in eeuwigheid bestaan.

Psalm 110:1 – Jezus is de Heere Die aan Gods rechterhand zit.

6.

- a. Het gevaar van afdrijven, afvallen van het geloof.
- b. Het woord van de engelen was al bindend, ongehoorzaamheid daaraan werd bestraft. Hoeveel te meer zal dan het woord van de Zoon bindend zijn, en hoeveel groter zal dan de straf zijn als je daaraan ongehoorzaam bent! De waarschuwing is om niet ongehoorzaam te zijn aan het woord van de Zoon.
- c. Tekenen, wonderen en krachten. Denk aan de wonderen die in het Nieuwe Testament beschreven staan: genezingswonderen, Jezus' macht over de natuur, duivel, zonde en dood.

7. Dan doe je alsof het voor jou niet belangrijk is, terwijl het van levensbelang is! Je voorkomt dit door in geloof naar de Zoon van God te luisteren en Zijn woorden ter harte te nemen.

8. Psalm 8.

9.

- a. Jezus' volgelingen zijn door het geloof in Hem geheiligd. Omdat God zowel Jezus' als hun Vader is, zijn ze broeders.
- b. –
- c. Dat je door het geloof in de Heere Jezus kind van God en broer/zus van de Heere Jezus wordt. Dat is een ongelooflijk groot iets, dat is alleen mogelijk door Gods genade. Dat is een wonder!

10. *Persoonlijk.*

Slotopdracht

-

Schets 2 – Meer dan Mozes

Hebreeën 3 en 4

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Hebreeën 3
 - ✓ Hebreeën 4
 - ✓ Psalm 95
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Heidelbergse Catechismus zondag 27
 - ✓ Heidelbergse Catechismus zondag 38
 - ✓ Dordtse Leerregels, hoofdstuk 1, artikel 4
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 95:4, 5 en 7
 - ✓ Psalm 36:2
 - ✓ Psalm 132:9
 - ✓ Psalm 92:1
 - ✓ Psalm 68:11
 - ✓ Psalm 77:11
 - ✓ Psalm 105:15
 - ✓ Psalm 103:4
 - ✓ Al waren je zonden als scharlaken
 - ✓ Een grote Hogepriester
 - ✓ Hoe kom ik van zonden vrij?
 - ✓ Hoog omhoog het hart naar boven
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank de Heere dat Hij ons waarschuwt om te geloven en voor Hem te leven.
 - ✓ Bid om gelovige gehoorzaamheid om in de eeuwige rust in te gaan.
 - ✓ Dank God voor Zijn Woord.
 - ✓ Dank de grote Hogepriester voor Zijn genade.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

3. Welke vergelijking maakt de Hebreeënschrijver tussen Mozes en Christus?
4. Wat is de betekenis van de rust waar het hier over gaat en hoe kom je in die rust?

Alternatieve (start)opdracht

- Maak voordat je aan de schets begint zelf een vergelijking tussen Mozes en de Heere Jezus. Welke dingen kun je met elkaar bedenken? Kijk aan het eind van de bijeenkomst terug. Zijn er nog dingen aan te vullen?
- Doe in groepjes van 4 de placemat-opdracht bij de vraag 'Wat betekent het dat er nog een sabbatsrust overblijft voor het volk van God?'. Ieder schrijft eerst zijn/haar antwoord in een hoek van de placemat, vervolgens formuleer je een gezamenlijk antwoord en schrijf je dat in het middenvak. Deel als groepjes deze antwoorden.

Achtergrondinformatie

Hebreeën 3 en 4

Hebreeën 3:1-6

In Hebreeën 2 heeft de schrijver al laten zien dat Christus meer is dan de engelen en het woord dat door hen gesproken werd – dat is de wet van Mozes – nu laat hij zien dat Christus meer is dan Mozes zelf.

Mozes was één van de getrouwste dienaren van God, maar Jezus is Gods Zoon. Hij is meer dan Mozes en daarom komt Hem ook meer eer toe.

Hier worden de broeders ook heilig genoemd. Door het geloof zijn zij in Christus geheiligt. Ze hebben deel aan de hemelse roeping. Ze worden opgeroepen te zien op Christus Jezus. Hij is Apostel en Hogepriester. Apostel betekent Gezondene. De benaming Hogepriester kwamen we in Hebreeën 2 ook al tegen.

Dan volgt er een vergelijking tussen Mozes en Christus. Mozes was trouw in heel Gods huis, trouw aan de opdracht die hij van de Heere ontvangen had (Numeri 12:7-8). Maar ondanks Mozes' trouw en bijzondere positie is Jezus nog zoveel meer.

Jezus was als Zoon ook actief betrokken bij de schepping (zie Hebreeën 1:2-3) en neemt daarom een bevoorrechte positie in Gods bedeling in. Mozes blijft dan de dienstknecht. Het beeld van het huis verschuift nog in vers 6 als daar gezegd wordt dat zij Gods huis zijn. De gemeente is het gebouw waarin God Zelf wil wonen.

Hebreeën 3:7-19

Hier begint de schrijver een vermaning die doorloopt tot 4:13. De vergelijking tussen Mozes en Jezus verschuift naar de volgelingen, het volk. Mozes' volgelingen gingen de beloofde rust niet binnen vanwege hun ongeloof. Daarom roept de schrijver de volgelingen van de Zoon op om dit voorbeeld van ongeloof niet te volgen, maar heden in de rust die God bereid heeft, in te gaan. Dit gaat over de eeuwige rust, zoals ook verder blijkt uit Hebreeën 4.

De schrijver citeert hier Psalm 95. Dit voorbeeld moet de huidige lezers ertoe oproepen niet afvallig te worden. Men moet elkaar in de gemeente vermanen zodat de zonde geen voet aan de grond krijgt in de levens van de gemeenteleden.

Hebreeën 4:1-11

Kern: Hoorders van het Evangelie dienen zich te beijveren om door het geloof Gods rust in te gaan, anders zullen ze ten val komen.

Toelichting kern

De rust waarover de schrijver hier spreekt, gaat niet over de sabbatsrust of over de rust in het beloofde land. Want veel Israëlieten hebben de sabbat gevierd en zijn in het beloofde land aangekomen. Maar niet allemaal. De reden hiervan was hun ongeloof en ongehoorzaamheid. Er blijft een rust over, die ook nu nog verkondigd wordt (Evangelie). Daarom dient het horen van dit verkondigde Woord gepaard te gaan met geloof en ijver om Gods eeuwige rust in te gaan, anders zullen ze ten val komen en de eeuwige rust mislopen, net als de ongelovige Israëlieten.

Achtergrondinformatie

De brief aan de Hebreeën is geadresseerd aan gelovigen met een Joodse achtergrond. Door allerlei redenen dreigen sommigen van hen van het christelijk geloof af te haken. Het christelijke geloof lijkt zijn glans voor hen verloren te hebben. Ze hunkeren weer naar hun oude (Joodse) geloof, met zijn wetten en offerdienst. Daarom spoort de schrijver hen aan tot geloof en volharding. Christus is beter dan alles wat hun oude geloof hun te bieden heeft, omdat Hij de vervulling ervan is (vandaar dat Jezus niet alleen Mozes en Aäron, maar ook de levitische priesterdienst en offercultus overtreft). In ons hoofdstuk gebruikt hij de ongelovige Israëlieten juist als waarschuwend voorbeeld, om ons aan te sporen niet dat voorbeeld te volgen. Christus is de grote Hogepriester, Die door Zijn offer het fundament is van de eeuwige rust voor de gelovigen. De tekst is echter ook op ons van toepassing. Als we gedoopt zijn, is dat een teken dat we ook bij Gods verbondsvolk horen, mét de daarbij behorende zegen en vloek.

Vers 1

Waar moeten we beducht voor zijn (vrezende)?

In het vorige hoofdstuk (3) brengt de schrijver de eed in herinnering die God heeft gezworen dat de ongehoorzame Israëlieten Zijn rust niet zullen binnengaan (vers 18). Dit komt door hun ongeloof (vers 19). Die belofte van rust slaat echter niet alleen op de rust van het beloofde land Kanaän, maar slaat ook op de eeuwige rust die de gelovigen in het vooruitzicht gesteld wordt. De schrijver drukt zijn lezers op het hart dat de belofte om in die rust in te gaan nog steeds van kracht is, maar dat ze door ongeloof de eeuwige rust voorbij lopen. Het volk Israël dat uit Egypte is bevrijd, is daarvan een voorbeeld. Ze waren allemaal bevrijd, maar een groot deel is niet in Kanaän aangekomen juist door hun ongeloof. Psalm 95 wijst op de verharding van het volk, hun ongeloof. Wie als verbondsvolk of -kind afdwaalt van God en Zijn belofte niet gelooft, haalt de verbondswraak over zich heen: ze zullen Gods rust beslist niet binnengaan (Ps. 95:11). De belofte is echter nog steeds van kracht en daarom moeten ze er beducht voor zijn (vrezende) dat ze de belofte die nog van kracht is (nagelaten zijnde), geloven en zo niet achterblijven! Dit appel klinkt ook tot ons, verbondskinderen.

Vers 2

Waarom bracht (deed) het gepredikte woord hen geen voordeel (nut)?

In het Oude Testament heeft het volk Israël (in de tekst: hen/hun) ook het Evangelie gehoord. De Heere Jezus was toen nog niet gekomen, maar de boodschap was wel van dezelfde strekking: geloof in de belofte van God en jullie zullen de (eeuwige) rust ingaan. In de geschiedenissen van het volk Israël blijkt echter dat zij niet in de HEERE en Zijn belofte geloofden. Mozes, Jozua en Kaleb geloofden dat God machtig was om te doen wat Hij had beloofd, maar de rest van het volk (iedereen van 20 jaar en ouder) zou in de woestijn sterven. Het Evangelie is in Zijn volheid en schoonheid ook aan ons verkondigd, maar het kan alleen

eeuwig voordeel (nut) brengen als het gepaard (gemengd) gaat met geloof. Het gehoorde woord vraagt geloof.

Vers 3-5

Wat heeft de HEERE gezegd over de rust?

De schrijver toont met een negatief geformuleerde eed aan dat wie gelooft, ingaat in de rust. De HEERE heeft immers gezworen (Ps. 95:11) dat wie niet gelooft, niet ingaat in Zijn rust. Daarmee belooft Hij dus dat wie wel gelooft, wel mag ingaan in Zijn rust. Vervolgens wijst de schrijver zijn lezers erop over welke rust hij het hier heeft en waar Psalm 95 naar vooruitwijst. Het volk Israël is al vier eeuwen geleden het land Kanaän binnengekomen en de sabbatsrust bestaat al zo'n drieduizend jaar. Toch worden ze er in die Psalm toe opgeroepen om in de rust in te gaan. De schrijver maakt duidelijk dat het hier over de eeuwige rust gaat: het hemelse beloofde land. De twee teksten waarin het over die rust gaat, worden dan aangehaald. In Genesis 2:2 staat dat God op de zevende dag gerust heeft van Zijn werk. Dat betekent niet dat God in de hemel niets doet. Hij onderhoudt, regeert en bestuurt de wereld, maar Hij heeft wel gerust van het scheppen van nieuwe soorten schepselen. God kan immers niet moe worden en heeft daarom geen rust nodig. In vers 5 wordt de andere rust aangehaald. In Psalm 95:11 gaat het namelijk in de eerste plaats om het ingaan in de rust van het beloofde land Kanaän. Zo maakt de schrijver duidelijk dat het nu niet meer om deze twee soorten rust gaat.

Vers 6-7

Wat 'blijft'?

Het feit blijft dat een deel van de Israëlieten door het geloof zijn ingegaan in de rust, maar anderen vanwege hun ongeloof en ongehoorzaamheid niet. Door het geloof is het dus mogelijk om in de rust in te gaan. Maar omdat er nog velen zijn die niet de rust zijn ingegaan, heeft God opnieuw een andere dag vastgesteld, namelijk vandaag of nu (heden), wat eeuwen daarvoor al door David (Ps. 95) is gezegd: Als je de Stem van God hoort, verhard je hart dan niet. De schrijver vat het 'heden' op als een voortdurend heden. We leven nog steeds in het 'heden' van Gods genade en daarom gelden deze woorden van David ook ons: Wie Gods stem hoort en zich niet verhardt, maar het in geloof aanneemt, mag ingaan in de rust.

Vers 8-10

Waarom blijft er een rust over voor het volk van God?

De schrijver benadrukt hier de betekenis van de woorden uit Psalm 95 voor ons die in het 'nu' leven. Als de rust van het land Kanaän het eindpunt van de volmaakte rust zou zijn geweest, dan had God eeuwen later door David niet opnieuw hoeven te spreken over een andere dag, over een andere rust. Er is dus nog een sabbatsrust voor het volk. Niet de sabbat zoals de Joden die vieren, maar de eeuwige rust, waar al eerder in de exegese over gesproken is. Dat is een rust die uitgaat boven de rust in het land Kanaän en boven de rust op de sabbat. Die twee soorten rust zijn slechts voorproefjes van de heerlijke rust die komt. Maar die rust is alleen voor het volk van God: dat zijn de gelovigen – de Joden en heidenen – die in geloof vertrouwen op de belofte van God. Wie ingaat in die eeuwige rust, mag net als de HEERE rusten van alle arbeid op aarde en van de strijd tegen het eigen ik (vlees). Daar zal God zijn alles in allen (1 Kor. 15:28).

Vers 11

Waar moeten we ons in beijveren (benaarstigen/haasten)?

De schrijver spoort zijn lezers aan om niet in hetzelfde waarschuwend voorbeeld te vallen. Alleen een verbondskind zijn en de belofte hebben, is niet genoeg. De belofte moet ter harte genomen worden en in tegenstelling tot de ongelovige Israëlieten, moet het gehoorde Woord geloofd (Hebr. 4:2) en gehoorzaamd worden (Hebr. 4:6). Alleen dan kun je ingaan in de rust. Wie niet gelooft, zal het beloofde land niet in kunnen gaan en haalt de verbondsvloek over zich heen: de eeuwige dood. Maar de belofte om in te gaan in de eeuwige rust staat nog altijd open en wordt nog steeds verkondigd. Daarom: beijver (benaarstig) je om in die rust in te gaan: bekeer je en geloof het Evangelie!

Hebreeën 4:12-16

Het Woord van God wordt vergeleken met een scherp, tweesnijdend zwaard. Deze openbaring van God is levend en krachtig. Het is als een scherp mes dat doordringt en oordeelt. Voor de God van dit Woord is niemand onzichtbaar. De Heere ziet en weet alles, tot in het diepst van je hart. Aan deze God hebben wij allemaal rekenschap af te leggen.

Hier wijst de schrijver weer op Jezus als de Hogepriester. In Hebreeën 2:17 was Hij al aangekondigd, in 4:14-5:10 wordt Hij beschreven en vanaf 7:1 verder verklaard.

Jezus is de hemelen doorgegaan, Hij zit aan Gods rechterhand (zoals ook blijkt uit Hebreeën 1:3). Hij is de Zoon van God. In de oproep om vast te houden komt het thema volharding weer terug; dat komt op verschillende plaatsen in de brief aan de orde. Jezus kan echt meelijden omdat Hij weet wat de verzoeking inhoudt; Hij is ons in alles – behalve de zonde – gelijk geworden. Als je weten mag dat door het offer van deze Hogepriester je zonden vergeven zijn, mag je ook vrijmoedig naderen tot Gods troon. Vanaf die troon, met Jezus aan Gods rechterhand, wil de Heere hulp geven op het juiste moment.

Extra: Geloofsleer – genadeverbond

Geloofsleer: Het genadeverbond vraagt om geloof en bekering.

Het is een voorrecht om in het genadeverbond opgenomen te zijn, maar het is niet genoeg. God roept ons op en verplicht ons tot geloof en gehoorzaamheid. Wie de belofte van God niet gelooft, haalt de verbondsvloek over zich heen, de gekwetste liefde van God. Span je daarom in om de belofte die jou gegeven is te vervullen! Pleit op de God van de doop, want Hij wil geven wat Hij van je vraagt

Waarom hoor ik erbij?

Net als het volk Israël, horen wij bij het verbond van God. Door het geloof mogen heidenen (niet-Joden) daar deel van uitmaken. De kinderen van gelovige ouders horen ook bij het verbond en moeten daarom ook gedoopt worden. Waarschijnlijk ben jij ook gedoopt, dan hoor je ook bij het verbondsvolk van God (Les 1; HC 27.74). Je bent een kind van het verbond. De HEERE heeft Zich aan jou verbonden en jou apart gezet voor Hem: je hoort bij Hem. In de vorige les hebben we gezien dat het genadeverbond een verbond is dat gebaseerd is op wat Christus heeft gedaan. Hij wil alles – uit genade – schenken (Les 3).

Is het nu dus 'goed'?

Nee, niet zonder meer. Denk maar aan het gelezen Bijbelgedeelte, waar dit duidelijk naar voren komt. De Israëlieten zijn het verbondsvolk van God, maar niet allemaal zijn ze in het beloofde land gekomen. In het Oude Testament komen de verbondszegen en verbondsvloek (ook wel verbondswraak genoemd) vaak terug. Wie de HEERE gehoorzaamt en gelooft ontvangt de zegen, maar wie niet gelooft en ongehoorzaam is, haalt de vloek over zich heen.

De verbondszegen en de verbondsvloek horen bij elkaar. Ze kunnen niet losgemaakt worden. De Heere ontbrandt in heilige gekwetste liefde als je zijn genadige aanbod veracht, negeert en bespot. Daarom: als je Zijn stem hoort, verhard je hart dan niet, maar geloof Hem op Zijn Woord.

Wat wordt er van een verbondskind verwacht?

God heeft met Zijn verbondskinderen een verbond van genade. Hij belooft jou het leven, terwijl je het niet verdiend hebt. Tegelijk vraagt Hij ook wat van je. Hij vraagt je om Hem, de drie-enige God, Vader, Zoon en Heilige Geest, aan te hangen, te betrouwen en lief te hebben met je hele hart, met je hele ziel, en met al je denken en al je kracht. Oftewel: met alles wat je bent en in je is. En dat je uit alle kracht in het geloof de zonde niet meer doet en strijdt tegen je eigen zondige-ik en voor Hem gaat leven (doopformulier). Wie dat doet, gaat die eeuwige rust binnen, zoals de Hebreeënschrijver ons aanspoort om te doen. Maar omdat het werkverbond verbroken is, kunnen we hier niet aan voldoen. Maar daarom mogen we nogmaals wijzen op het eerste woord van het verbond: genadeverbond. Wie in de Heere Jezus gelooft, ontvangt alles wat Hij van je vraagt. En geloven is niet iets doen, ook niet met je handen over elkaar gaan zitten, maar het is jezelf overgeven: het is belijden dat er in jou niets is wat je kan redden, maar dat de redding alleen in Christus is. En zelfs dat geloof, wil de HEERE geven. Wie gelooft, mag in dit leven al iets proeven van de eeuwige rust. Hij krijgt nu al deel aan de zegeningen van het genadeverbond (vergeving, vernieuwing, eeuwig leven). En als je bij jezelf denkt dat het niet voor jou is of je je te slecht voelt of als je niet kunt geloven of jezelf kunt bekeren, dan mag je houvast vinden in de belofte van God Die Hij je bij je doop gegeven heeft. In de doop belooft de HEERE immers dat de Heilige Geest jou het geloof wil schenken. Samenvattend: hoewel het genadeverbond eenzijdig is (de genade gaat enkel en alleen uit van God), is de uitwerking tweezijdig: God vraagt geloof en bekering – dat Hij ook Zelf weer schenkt! Maar wie niet de toevlucht tot onze Verbondsgod neemt, haalt de verbondsvloek over zich heen: het verderf en de toorn van God (DL I.4)

Is een verbondskind een parel in Gods hand? (verdieping)

Soms krijg je wel eens een geboortekaartje waarop staat dat het geboren kindje een 'parel is in Gods hand'. Daar zit een kern van waarheid in. We zijn prachtig (als een parel) geschapen door God. Ons leven ligt in Zijn hand. Maar een ongeschonden parel zijn we helaas niet meer. Het is dichterbij de waarheid als je zegt dat we weliswaar als een parel uit Gods hand zijn gekomen, maar dat de parel in de modder is gevallen. Zo'n parel moet opgeraapt en schoongemaakt worden. Dat geldt ook voor kinderen van het verbond. Alleen gedoopt zijn is niet genoeg! Alleen het bloed van Christus en de Heilige Geest reinigt ons van alle zonden! (HC 27.72) Iemand zei eens treffend: Kinderen van Abraham (verbondskinderen) zijn ook Adamskinderen! Zoals we gezien hebben, is iedereen die gedoopt is in het verbond, maar (nog) niet alle verbondskinderen kennen en dienen de Heere. Het verbond en het water van de doop is geen garantie dat je behouden bent, het is een appel tot geloof en bekering. Maar wel met de verzekering van de waarheid van Gods belofte, die je geloven mag.

Wat is het verschil tussen verbondskinderen en mensen buiten het verbond?

Als je bij Gods verbond hoort, ben je een bevoorrecht mens. Misschien voelt dat niet altijd zo. Ons hart wil namelijk ten diepste niets van God en Zijn verbond weten. Maar als je beseft dat je buiten Christus voor eeuwig verloren bent en Hij jou in het verbond heeft opgenomen en jou het (eeuwige) leven belooft, dan kun je alleen maar zeggen dat je ongelofelijk bevoorrecht

bent...! Paulus legt dit voorrecht ook uit aan de Joden (vgl. Rom. 3:1-2). De woorden van de HEERE zijn aan hen toevertrouwd. Dat geldt ook voor ons vandaag. Elke zondag mag je het Evangelie horen. Dat is de normale manier om door wedergeboorte, geloof en bekering behouden te worden. Maar mensen buiten het verbond zijn ook zeker welkom bij God! De uitnodiging van de HEERE geldt voor ieder mens die het Evangelie hoort (vgl. Jes. 45:22). Alleen weten velen dat niet. Daarom roept God ons ook op om te getuigen! Want Hij wil dat iedereen het goede nieuws hoort.

De toegevoegde waarde van de doop is dat God Zijn beloften heel persoonlijk aan jou verzegeld heeft. Zo zeker als je gedoopt bent, zo zeker (zegel) mag je geloven dat God jou schoon wil maken (water) met Zijn bloed. Het is geen andere belofte dan die voor andere zondaars geldt, maar bij jou heeft de HEERE er nog een streep onder gezet. Dat is een groot voorrecht, maar ook een grote verantwoordelijkheid. Het verbond kan ook een aanklacht worden. Wat moet het verschrikkelijk zijn om met Gods belofte op je voorhoofd verloren te gaan en Gods aanklacht te moeten horen: 'Ik wilde je alles geven, maar je hebt het niet gewild...' Dan zal het teken van de doop als het ware branden op je voorhoofd. Juist aan wie veel gegeven is, zal ook veel teruggevraagd worden. Daarom is het beste om veel bezig te zijn met de belofte van je doop, opdat de Heere Zijn belofte ook daadwerkelijk vervult in je leven. Ook hiervoor geldt: bid en u zal gegeven worden.' Daar ben je zelf bij. Span je daarom in (beijver) om die rust binnen te gaan!

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

–

1.
 - a. De Apostel. Dit betekent 'gezondene', 'gezant'. Zo is Jezus door de Vader naar deze wereld gezonden om het Evangelie te brengen.
 - b. Mozes was trouw over zijn huis – denk aan zijn werk in het huis van Potifar en later in de gevangenis. Mozes was een dienaar – zelfs toen hij onderkoning werd, was hij nog een knecht. En zo is het zeker ten opzichte van de Heere, en in de vergelijking met Jezus. Mozes blijft een dienaar van God.
 - c. Mozes heeft het huis waarover hij diende niet zelf gebouwd. Hij was en bleef de dienstknecht. Jezus echter is de Zoon, de Eigenaar van het huis.
2.
 - a. Zijn volk, de gemeente.
 - b. Door het geloof in de Heere Jezus Christus word je onderdeel van dit huis, een levende steen, een levend lidmaat.
3.
 - a. De schrijver heeft dit hele citaat overgenomen.
 - b. Om je hart niet te verharden en zo in ongeloof verloren te gaan.
4.
 - a. Ongeloof is dat je God niet vertrouwt, dat je Zijn beloften niet voor waar aanneemt.

- b. Hij zweert dat degenen die niet naar Hem willen luisteren, die verharden in hun zonde, nooit Zijn rust – dat is: de hemel – zullen binnen gaan. Je leert hiervan dat de Heere de zonde niet door de vingers ziet. Zo erg is het om je te verharden, om aan de Heere voorbij te leven. Hij meent wat Hij zegt, dat bevestigt Hij zelfs met een eed.

5. *Persoonlijk.*

6. *Zie de uitleg hierboven voor achtergrondinformatie bij deze discussie.*

7. De sabbat – voor ons: de zondag – is de voorsmaak van de eeuwige rust. We oefenen op zondag voor die eeuwige rustdag.

8. –

Slotopdracht

-

Schets 3 – Waarschuwing tegen afvalligheid

Hebreeën 5 en 6

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Materiaal om een poster te maken (alternatieve opdracht).
- Materiaal om het filmpje op ABC van het geloof te bekijken (vraag 7).
- Blanco kaarten voor de alternatieve startopdracht.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Hebreeën 5
 - ✓ Hebreeën 6
 - ✓ Genesis 15:1-6
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Heidelbergse Catechismus zondag 33
 - ✓ Dordtse Leerregels hoofdstuk 5, paragraaf 3
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 105:4, 5 en 6
 - ✓ Psalm 95:4 en 5
 - ✓ Psalm 47:4
 - ✓ Psalm 77:5, 7 en 8
 - ✓ Lofzang van Maria:7
 - ✓ Lofzang van Zacharias:2
 - ✓ Zijn liefde zocht mij teder
 - ✓ Wees standvastig, onwankelbaar
 - ✓ Laat m'in U blijven, groeien, bloeien
- Gebedspunten:
 - ✓ Bid om geloof en standvastigheid.
 - ✓ Dank de Heere voor Zijn beloften.
 - ✓ Dank God dat Hij nooit loslaat het werk dat Zijn hand begon.
 - ✓ Bid voor de vervolgde kerk, dat ook zij volharden.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

5. Waarom waarschuwt de schrijver zo tegen afvalligheid?
6. Welke troost bevatten deze hoofdstukken?

Alternatieve (start)opdracht

- Maak een poster over de verhouding geloof en groei. Gebruik hierbij 2 Petrus 3:17-18, 1 Korinthe 3:6-9, Jakobus 2:14-17 en zondag 33 van de Catechismus. Verwerk je antwoorden in een poster.
- Begin met de opdracht uit vraag 7c. Breid deze opdracht evt. uit door de belofte op een kaartje te laten schrijven dat de jongeren mee kunnen nemen.

Achtergrondinformatie

Hebreeën 5 en 6

Hebreeën 5:1-10

Omdat we in schets 4 het thema van het hogepriesterschap van Christus behandelen, laten we deze verzen hier liggen.

Hebreeën 5:11-14

Met deze verzen onderbreekt de schrijver zijn betoog over Jezus als Hogepriester. Daarover schreef hij in 4:14-5:10 en gaat hij verder in hoofdstuk 7. Maar voordat hij daarover verder kan schrijven komt hij in deze verzen met een vermaning. De lezers zijn traag van begrip, geestelijk hardhorig. Ze zijn in hun geestelijke groei vertraagd. In plaats van dat zij in staat zijn anderen te onderwijzen, moeten ze zelf nog onderwezen worden. Ze hebben onderwijs nodig in de eerste grondbeginselen, het eerste onderwijs over Christus en het geloof. Ze worden vergeleken met kleine kinderen die melk nodig hebben en nog geen stevige kost kunnen verdragen. Deze vergelijking kom je ook tegen in 1 Korinthe 3:1-3 en 1 Petrus 2:2. Wie van melk leeft is een kind, en onervaren in het woord van de gerechtigheid (vers 13). Ze kunnen als een kind het verschil tussen goed en kwaad nog niet onderscheiden. Het gaat hier om onvolwassenheid in het geloof.

Hebreeën 6:1-3

Het eerste onderwijs waar het hierover gaat, is de melk uit de vorige verzen. Je komt niet tot groei als je alleen maar melk drinkt. Laat dit rusten, zegt de schrijver. En laten we ons richten op het volwassene. Het eerste onderwijs bestaat uit:

- bekering en geloof in God;
- een leer van dopen en het opleggen van de handen;
- de opstanding van de doden en het eeuwige oordeel.

Al deze dingen horen bij het aannemen van het eerste onderwijs aangaande Christus, beginnersonderwijs. Wie volwassen geworden is, is goed onderlegd en weet dit allemaal. De schrijver wil hiermee niet zeggen dat deze onderwerpen niet meer aan de orde zijn voor de gelovigen. Hij wijst er wel op dat dit fundament gelegd moet zijn en dat er dan vervolgens verder gebouwd kan worden.

Hoe deze thema's voor de Hebreeën gespeeld hebben (wat de gedachte is achter de leer van dopen en handoplegging bijvoorbeeld) laten we rusten, omdat het voor de doorgaande lijn van het betoog minder belangrijk is.

Hebreeën 6:4-8

Hier vinden we een indringende waarschuwing. In Hebreeën 3:12-13 waarschuwde de schrijver al voor afval, nu legt hij uit dat afval definitief is. Er is geen terugkeer mogelijk voor hen die eens tot geloof gekomen zijn. Met verschillende bewoordingen geeft de schrijver aan welke schatten en voorrechten zij geproefd hebben:

- ze waren verlicht;
- ze hebben de hemelse gave geproefd;
- ze waren deelgenoot van de Heilige Geest;
- ze hebben het Woord van God geproefd;
- ze hebben de krachten van de toekomstige wereld gezien.

Dit duidt op de rijkdom van Woord en Geest die de gelovige ontvangen heeft. Wie dat laat vallen, zich daar bewust van afkeert, kan niet opnieuw tot bekering komen. Het is alsof je dan Christus voor de tweede keer kruisigt, en dat is onmogelijk.

Om het definitieve en onomkeerbare hiervan te onderstrepen, volgt een voorbeeld uit de landbouw. De gelovige is als een vruchtbare akker die vrucht voortbrengt voor de arbeiders en deel heeft aan de zegen van God. De ongelovige is als een akker die doornen en distels voortbrengt en daarom onbruikbaar is en vervloekt wordt.

De ernst van deze verzen is duidelijk. Die waarschuwing moet ook blijven staan. Christenen dienen te weten wat het gevaar van afval is, en daarom moeten ze er ver bij vandaan blijven! Tegelijk roept dit de vraag op of er afval van de heiligen mogelijk is. Met de Dordtse Leerregels hoofdstuk 5 belijden we te geloven in de volharding der heiligen. Zelfs als gelovigen in grote zonde vallen, zal God hen in Zijn genade nooit helemaal loslaten. Het werk van de drie-enige God in het leven van de gelovige kan nooit teniet worden gedaan.

Dit wijst ons een weg in het lezen van deze ernstige woorden uit Hebreeën 8. Het kan zijn dat hier mensen bedoeld worden die ogenschijnlijk deel hadden aan de Heere Jezus en al Zijn weldaden, maar geen vruchten voortbrachten. Zoals het zaad dat op de rotsen valt, en geen wortel schiet. Een ander gezichtspunt is dat deze woorden een duidelijke waarschuwing zijn voor de gelovigen. Ook al zullen zij nooit helemaal van God afvallen, toch gebruikt de Heere dit als oproep om het geloof vast te houden. Zo wil Hij de uitverkoren bewaren.

Er valt hier eveneens een lijn te trekken naar de zonde tegen de Heilige Geest. Dat doen mensen die zich willens en wetens verhard en de Heere in hun leven bewust niet toelaten. Voor die zonde is geen vergeving, zegt Mattheüs 12:31-32. Het is goed om te weten dat iemand die denkt deze zonde gedaan te hebben en bang is dat er geen vergeving meer mogelijk is, deze zonde juist niet bedreven heeft. Wanneer er echt sprake is van de zonde tegen de Heilige Geest dan heeft zo iemand ook geen verlangen meer om bekeerd te worden en vergeving te ontvangen.

Hebreeën 6:9-12

In deze verzen keert de schrijver zich weer tot zijn hoorders / lezers. Hij noemt hen 'geliefden' (de enige keer in deze brief!). Na de waarschuwende woorden zegt hij hier dat hij ervan overtuigd is dat zij op de goede weg, de weg van het heil, zijn. Tegenover hun achterstand in de groei (5:11-14) plaatst hij hier hun werk en liefde, zeg maar: hun liefdewerken. Dit hebben ze gedaan voor de heiligen en tot eer van God. Met hen is het dus niet zover gekomen als in 4-8 beschreven staat. De schrijver roept hen op deze inzet blijvend te tonen, om tot de volle

verzekering van de hoop te komen. Ze moeten niet traag zijn maar gaan in de voetsporen van hen die door geloof en geduld de beloften beërven (zie Hebreëën 11).

Hebreëën 6:13-20

Kern

De hoop ziet op de vervulling van de beloften, die vast en zeker zijn, omdat ze vastliggen in Christus.

Vers 13-14

Waarom heeft God bij Zichzelf gezworen?

Toen God zag dat Abraham bereid was om Izak te offeren, gaf God Abraham een belofte. Een gedeelte van die belofte staat in vers 14, waar Genesis 22:17 vrij letterlijk ('zaad' is vervangen door 'u') wordt geciteerd. In de oorspronkelijke taal staat heel letterlijk: zegenende zal Ik u zegenen en vermenigvuldigende zal Ik u vermenigvuldigen. Die verdubbeling houdt een versterking in en in Nederlandse vertalingen wordt het daarom ook wel weergegeven met 'zeker' of 'zeer'. Abraham zal gezegend worden; het zal in alle opzichten van zijn leven voorspoedig gaan en hij zal een talrijk nageslacht krijgen. En in zijn nageslacht (Christus) zullen alle geslachten van de aarde gezegend worden (Gen. 22:16-18). Hoewel Gods beloften voor honderd procent te vertrouwen zijn, wil God extra duidelijk laten uitkomen dat het Hem ernst is met de vervulling van die belofte. Daarom heeft Hij er een eed op gezworen. Een eed bestond altijd uit drie elementen: (1) het aanroepen van de levende God als Getuige, (2) het doen van een belofte of gelofte en (3) het uitspreken van een (zelf)vervloeking, voor het geval de belofte niet zou worden nagekomen. Normaal wordt er dan gezworen en iemand aangeroepen die hoger is. Maar als de Heere God een eed zweert, kan Hij niemand aanroepen die hoger is dan Hij, en daarom zweert Hij bij Zichzelf. Zo komt God Abrahams zwakheid te hulp; het is al een medicijn tegen wantrouwen en ongeloof.

Vers 15

Hoe heeft Abraham de vervulling van de belofte verkregen?

Abraham heeft lang moeten wachten op de vervulling van de belofte: maar liefst 25 jaar! Hij heeft het er bij tijden moeilijk mee gehad. Daarom dacht hij God zelfs een handje te moeten helpen. Hij verwerkte een zoon bij Hagar, maar dat bleek niet de weg te zijn. God had de hulp van Abraham niet nodig. Hij zou Zelf voor de vervulling van de belofte zorgen. Uiteindelijk is het geduldig (lankmoedig) en volhardend verwachten van Abraham rijk beloond. Juist toen Abraham aan het eind van zijn mogelijkheden was en dacht dat het nu toch echt niet meer kon, begon God. Dwars door de onmogelijkheid heen maakt de Heere Zijn beloften waar en wordt de inhoud van de belofte verkregen. Van Abraham werd geduldig wachten gevraagd. Hij moest een lange adem hebben, maar na 25 jaar met verwachting gewacht te hebben, kwam hij met de belofte toch niet beschaamd uit (vgl. Gen. 12:2-4; 21:5).

Vers 16

Bij wie zweren mensen?

In de verzen 16-18 legt de Hebreëenschrijver verder uit waarom de Heere God een eed heeft gedaan aan Abraham. Eerst wijst hij nogmaals op het karakter van de eed: normaal wordt er gezworen bij dat wat hoger is. Dat zien we dan ook veel terug in het Oude Testament. Denk maar aan de uitspraak 'zo waar de HEERE leeft'. Zo'n eed is aan de ene kant een bevestiging van de waarheid en aan de andere kant maakt het een einde aan alle twijfel. We mogen niet

zomaar een eed afleggen; als je betrouwbaar bent, heb je die ook niet nodig. Daarop wijst de Heere Jezus in de Bergrede (vgl. Mat. 5, 33-37). Dat wil niet zeggen dat we in geen enkel geval een eed mogen afleggen. De HEERE doet het namelijk zelf ook! (zie ook HC 37.101-102).

Vers 17

Waarom heeft God een eed afgelegd?

God heeft een eed uitgesproken, om daarmee aan degenen voor wie de belofte is duidelijk te maken, dat het Hem ernst is met de belofte. De HEERE wil als het ware nog duidelijker (overvloediger) maken dat Hij te vertrouwen is en dat Zijn belofte nooit zal veranderen. De HEERE wil dat ze erop zullen bouwen en vertrouwen. Het zal echt eens gebeuren: in Abraham zullen alle nageslachten van de aardbodem gezegend worden (Gen. 22:18), dat is: door Christus. Bij de erfgenamen van deze belofte (degenen voor wie de belofte bestemd is) denkt de Hebreeënschrijver allereerst aan de aartsvaders Abraham, Izak en Jakob; vervolgens aan het volk Israël, en tenslotte aan allen die door het geloof nageslacht van Abraham zijn (zie de overgang naar 'wij' in vers 18).

De belofte heeft God bekrachtigd (daartussen is gekomen) met een eed. Letterlijk staat er: 'middelaar geworden zijn voor'. De HEERE is garant gaan staan voor de vervulling van de belofte,

Vers 18

Waardoor wordt troost ontvangen?

Met 'de twee onveranderlijke dingen' doelt de schrijver op de belofte van God (vers 13) en op de eed (vers 13 en 17). Daarmee heeft God de betrouwbaarheid van Zijn belofte onderstreept. In het Oude Testament geldt het principe dat op het getuigenis van twee of drie getuigen een zaak beklonken is (Deut. 17:6; 19:15). Hier zijn het de belofte en de eed die duidelijk de betrouwbaarheid van Gods spreken aangeven. En alsof dat niet genoeg was, wordt daaraan nog de overweging verbonden dat de Heere God niet liegen kan (vgl. Num. 23:19). In deze woorden ligt een geweldig houvast. Die troost, dat houvast, is er voor hen die tot Christus de toevlucht hebben genomen. Voor de Hebreeën is dat het moment van hun bekering. Dit houvast ziet vooruit op de vervulling van de belofte van de toekomst die komen gaat en die voor hen ligt (voorgestelde hoop), waar ze op mogen hopen. De hoop, waar de schrijver hier over schrijft, ziet hier vooral op de heerlijkheid die de gelovigen ontvangen als Christus terugkomt of de heerlijkheid die aanbreekt als ze sterven. Aan die hoop mogen ze zich vastgrijpen en vastklemmen, te midden van alle strijd en aanvechting.

Vers 19

Wat wordt er over de hoop gezegd?

De hoop (die wij hebben) vergelijkt de Hebreeënschrijver hier met een anker voor de ziel. Als het anker van een schip neergelaten is en in de zeebodem vast ligt, dan kan het schip nog zo heen en weer geslingerd worden door de golven, maar het is dan niet langer een speelbal van die golven. Ze kunnen het schip niet meer doen zinken. Zo is het ook met het anker van de hoop. Als we ons leven vergelijken met een schip op zee, dan kan het nog zo stormen, maar als je anker in de belofte ligt, dan ligt je levensschip vast en ben je geen speelbal van het lot. Het anker van de hoop is een heel bijzonder anker. Het wordt niet naar beneden geworpen, maar juist omhoog geworpen. Het anker ligt vast en zeker in Jezus, Die de hemel is

binnengegaan (vers 20). Daarmee is de vervulling van de hoop ook dichterbij gekomen. Jezus komt namelijk ook weer terug (Hand. 1:11), om de hemel naar de aarde te brengen.

Het anker van de ziel gaat ook binnen in het binnenste heiligdom. Dat beeld is ontleend aan de grote verzoendag. De hogepriester ging dan door het voorhangsel het Heilige der Heiligen binnen om daar voor God te verschijnen. Zo is Christus in de hemel zelf voor Zijn Vader verschenen. Omdat de hoop zich richt op de Heere Jezus, reikt nu ook de hoop van zondaren tot in de heerlijkheid waar Christus is. Een echte christen heeft het anker van zijn levensschip in de hemel vastliggen.

Vers 20

Wie is ons voorgedaan?

De Heere Jezus wordt de Voorloper genoemd. Deze Naam maakt duidelijk dat Hij de eerste is in een lange rij. Alle gelovigen mogen Hem eens 'achternalopen' en delen in dezelfde heerlijkheid die Hij nu al heeft ontvangen. Dit vers verwijst naar de hemelvaart van de Heere Jezus. Doordat Christus naar de hemel is gegaan, komt de vervulling van de hoop dichterbij (vgl. vers 19).

Naast Voorloper, wordt Jezus hier ook Priester naar de ordening van Melchizedek genoemd (Hebr. 5:10). Christus is geen priester zoals de oudtestamentische priesters dat waren. Dat kon ook niet, want Hij was afkomstig uit Juda en niet uit Levi. Toch is Hij priester. Niet vanwege Zijn afstamming, maar vanwege een bijzondere aanstelling die God met een eed heeft bekrachtigd. Dit gold ook voor Melchizedek, die Abraham tegemoet kwam na zijn strijd tegen de koningen van het oosten (Gen. 14:18-19). Doordat het Aäronitisch priesterschap op aarde de verzoening niet tot stand heeft weten te brengen, heeft God dat Zelf tot stand gebracht door de Heere Jezus als priester naar de orde van Melchizedek aan te stellen. Nadat de Heere Jezus Christus Zichzelf geofferd had, kon Hij plaatsnemen aan Gods rechterhand (vgl. Hebr. 8:1). Juist omdat Hij zo dé Hogepriester is, hopen we op Hem nooit tevergeefs. Zijn Hogepriesterschap was niet alleen op aarde, maar is er tot in de eeuwigheid.

Wat kunnen we van dit bijbelgedeelte leren?

- De inhoud van de hoop is de vervulling van de belofte.
- Ook al kun je nog zo twijfelen, Gods beloften blijven betrouwbaar.
- De hoop is als een anker van de ziel, dat vastligt in Christus, in de hemel.

Wat is hoop?

Als wij 'ik hoop het' zeggen, dan heeft dat vaak te maken met iets waar je naar uitkijkt, maar waarvan je niet zeker weet of het ook gaat gebeuren; het heeft iets onzekers in zich. Het is een wens, een verlangen, die door onzekerheid is omgeven. Die onzekerheid komt doordat onze hoop vaak begint bij onze eigen wensen en verlangens, die we vervolgens projecteren op de toekomst. Zo hoop je bijvoorbeeld dat je dit jaar voor je examens slaagt, of je hoopt dat je later een goede baan vindt, of dat je je theorie-examen voor je rijbewijs in een keer haalt – en ga zo maar door. Vooral alle dingen zijn we afhankelijk van wat we zelf gaan of hopen te presteren. Daarnaast zijn we ook nog eens afhankelijk van externe factoren. Uit al dat verlangen en hopen dat het steeds beter wordt, blijkt iets van heimwee naar het verloren paradijs (al beseffen we dat niet): het moet toch een keer beter worden en makkelijk gaan. Maar er is geen garantie dat onze hoop ook uitkomt. Onze hoop is vaak gericht op het leven hier en nu.

Wat is de Bijbelse hoop?

In tegenstelling tot 'onze hoop', heeft de hoop in de Bijbel niets onzekers in zich. Het toont juist zekerheid. De hoop richt zich namelijk niet alleen op de toekomst, maar op datgene wat de Heere God juist in het heden voor de toekomst belooft. Hoop heeft daarom alles te maken met Gods beloften. Een belofte is een toezegging van de Heere God om iets uit genade te schenken of geven om Jezus' wil. Onze beloften zijn heel anders dan de beloften van God. Zelfs als wij zouden proberen om nooit een belofte te breken, zal dat ons niet lukken. Er zijn namelijk allerlei dingen die een rol spelen, waardoor je je belofte niet eens kunt houden. Bij de Heere God is dat totaal anders: als Hij iets belooft, dan zal Hij dat altijd doen. De enige reden waarom wij aanspraak kunnen maken op deze beloften, is omdat de Heere Jezus is gekomen. Als mensen hebben we namelijk in het paradijs alle recht verspeeld om een belofte van God te ontvangen. Maar de Heere Jezus is gekomen als Middelaar. Omdat Hij voor ons in wil staan, mogen we weer hopen op de beloften van God. Door het geloof in de Heere Jezus zijn alle beloften van God ja en amen. Die hoop is dus vast en zeker. En daarnaast is de hoop op de vervulling van al Gods beloften ook vast en zeker, omdat God trouw is. Op Hem kun je aan. Wat Hij zegt, is door en door betrouwbaar (Num. 23:19).

Wat is het verschil tussen geloof en hoop?

Geloof en hoop hebben alles met elkaar te maken. Beide hebben ze te maken met dingen die nog niet gezien kunnen worden, maar wel worden verwacht. Zo geloven we een eeuwig leven, maar zien we het nog niet. Calvijn heeft de hoop de 'dochter van het geloof' genoemd. Geloof is het zeker zijn van dingen of zaken die je voor de toekomst verwacht. Het is die vaste en diepe overtuiging dat wat je voor de toekomst hoopt, ook echt uitkomt. De hoop verwacht, wat het geloof gelooft. Zo kan het geloof dus ook de hoop voeden. Als je door het geloof zeker weet dat je straks eeuwig bij Jezus mag zijn en je vertrouwt daarop, wordt de hoop op de vervulling van dat geloof steeds groter. In Hebr. 11:1 komen deze beide woorden samen: het geloof is een vaste grond van de dingen die men hoopt en een bewijs van zaken die men niet ziet. Deze hoop is dus geen twijfelachtige mening, maar het is een vast overtuigd zijn, omdat de hoop rust op wat God heeft gezegd en beloofd.

Welke beloften heeft God aan ons gegeven?

Heel de Bijbel staat vol met beloften van God. Het begint al gelijk nadat de mens gezondigd heeft: de Moederbelofte (Gen. 3:15). De HEERE belooft Zijn eigen Zoon te zenden en Zelf de weg terug naar het paradijs te banen. De hoop op de Zaligmaker is niet tevergeefs gebleken. Maar God belooft zoveel meer: Zijn nabijheid in moeilijke omstandigheden (Deut. 31:6), rust voor vermoeiden (Mat. 11:28-30) en vergeving bij belijdenis van zonden (1 Joh. 1:9). De bekendste belofte van God aan jou is aan je gegeven toen je klein was: de belofte bij je doop. God heeft jou persoonlijk beloofd dat Hij jouw God wil zijn. Die belofte vraagt wel om geloof. En door het geloof, dat rust in Christus, wordt de hoop op de vervulling van die belofte vast en zeker. We mogen het anker van onze hoop op Christus werpen die nu in de hemel is. Met een spreekwoord gezegd: We mogen 'voor anker gaan' in de hemel (Hebr. 6:19).

Wat zijn voorwaardelijke en onvoorwaardelijke beloften? (verdieping)

In de Bijbel wordt onderscheid gemaakt tussen voorwaardelijke en onvoorwaardelijke beloften. In 'voorwaardelijk' zit het woordje 'voorwaarde': de belofte wordt vervuld, als aan een bepaalde voorwaarde wordt voldaan. Bijvoorbeeld: 'Ik beloof dat je langer op mag blijven, als jij voor mij de auto wast'. Een Bijbels voorbeeld is de doop: daarin belooft God vergeving van zonden als

je gelooft en je bekeert. Het lijkt daarbij alsof je teruggeworpen wordt op jezelf, maar het wonder is dat de Heere God Zelf alles wil geven wat Hij vraagt.

Bij een onvoorwaardelijke belofte zijn er juist geen voorwaarden. Wat er beloofd wordt, wordt hoe dan ook vervuld. Bijvoorbeeld: 'Ik beloof dat je langer op mag blijven' – daar zit dus niks in van 'als je..., dan...'. Een Bijbels voorbeeld van zo'n onvoorwaardelijke belofte is Gods belofte aan Noach: God belooft Noach dat de aarde nooit meer door een zondvloed zal vergaan, wat de mens ook doet. De regenboog is daar een teken en zegel van.

Op wie of wat stel jij je hoop?

Waar verwacht jij het in je leven van? Van je eigen verstand, van je eigen (religieuze) prestaties, van geld, spullen, van lichaamskracht of verwacht je het van andere mensen? Alles waar je in dit leven iets van verwacht buiten de Heere God om, zal ijdele hoop blijken te zijn. Uiteindelijk zal alleen de Heere God de Betrouwbare blijken te zijn, Hij doet altijd wat Hij zegt. Stel daarom je hoop op Hem! Dan mag je met diezelfde vreugde en zekerheid als in de catechismus wordt beschreven uitzien naar de volkomen zaligheid, die geen oog gezien, geen oor gehoord heeft en in geen mensenhart is opgekomen. Om God daar eeuwig te loven en te prijzen.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

-

1. *Zie de uitleg hierboven.*

2.

- a. Volwassen, zelfstandig in het geloof. Je staat op eigen benen. Je weet wat je gelooft en waar je voor staat. Dit wil niet zeggen dat je nooit meer onderuit gaat ...
- b. Paulus zegt hier dat de gemeente van Korinthe nog geen vast voedsel kan verdragen omdat ze nog vleselijk zijn. Onvolwassen in het geloof is dus vleselijk, niet geestelijk. Het vleselijke zit 'm er in de gemeente van Korinthe in dat er ruzie en afgunst is. Ze gaan niet geestelijk met elkaar om maar vleselijk, ze wandelen niet naar de geest maar naar de mens.
- c. *Persoonlijk.*

Stellingen

- *Als je gelooft, leer je God en jezelf steeds beter kennen.* Dat klopt. Je wordt zelf een steeds grotere zondaar en de Heere wordt een steeds groter God. Hij moet wassen, groeien en ik moet minder, kleiner worden. Dat blijft een levenslange leerschool.
- *Geloven is één stijgende lijn: steeds verder groeien in het geloof.* Het zou mooi zijn als het zo was ... Maar helaas, elke gelovige heeft nog zoveel van de oude mens in zijn/haar leven. Dat zie je hier ook bij de Hebreeënen, en in de gemeente van Korinthe. De zonde trekt ons steeds weer bij Christus vandaan.
- *Deze verzen laten zien dat bekering voor een volwassen gelovige een gepasseerd station is.* Ook hiervan geldt: was het maar zo! Je kunt onderscheid maken tussen de wedergeboorte (een eenmalige gebeurtenis) en de dagelijkse bekering. Dat laatste blijft steeds weer nodig in het leven van de gelovige, dag na dag.

3.
 - a. Dat het onmogelijk is om opnieuw tot geloof te komen als je afvallig geworden bent. En daarmee klinkt de waarschuwing om staande te blijven in het geloof en niet af te vallen.
 - b. Het is de Heere ernst met de zonde en Hij verwacht een heilig leven van Zijn kinderen. De Heere Jezus is voor hen gestorven, en dat kan geen tweede keer gebeuren. Het komt dus aan op een heilig leven voor Gods aangezicht. God is heilig en Hij wil dat wij heilig leven.
 - c. Hij is heilig en kan de zonde niet verdragen.
4. Dan zou het over mensen kunnen gaan die nooit echt hebben geloofd. Het leek wel of ze gelovig waren, maar het zaad heeft nooit vrucht gedragen.
5. Op www.dordtse-leerregels.nl vind je de tekst ook in eenvoudige taal.
De gelovige is zwak en kan in eigen kracht niet staande blijven.
God is trouw en barmhartig, Hij bewaart de Zijnen bij de genade tot het einde toe.
6.
 - a. Dat het geloof langzaamaan steeds minder voor je gaat betekenen. Dat je gaandeweg van de goede weg afraakt. Dat je dreigt af te vallen.
 - b. *Persoonlijk.*
 - c. Navolgers zijn van zovelen die je voorgegaan zijn. Zij hebben door het geloof en met geduld de belofte verkregen. Toon daarom inzet, kom tot de hoop. Het is die hoop die vast en zeker is.
7.
 - a. Als Abraham 75 jaar oud is ontvangt hij van God de belofte dat hij tot een groot volk zal worden. Izak wordt geboren als hij 100 jaar oud is.
 - b. De Heere heeft ook deze belofte vervuld. Dan mag ik doorgaan met pleiten op Zijn beloften en Hem vragen of Hij dit in mijn leven vervult.
 - c. *Persoonlijk.*
8.
 - a. Deze hoop is vast en onwrikbaar en reikt tot in het hemelse heiligdom.
 - b. Deze hoop reikt tot in het heiligdom omdat de Heere Jezus daar met Zijn bloed naar binnen is gegaan. Dat geeft vaste hoop!
 - c. Eenmaal in het jaar ging de hogepriester het heilige der heiligen binnen, met een schaal bloed. Zó is Jezus met Zijn bloed het heilige der heiligen in de hemel binnengegaan om verzoening te bewerken voor Zijn kinderen.

Slotopdracht

-

Schets 4 – Hogepriester zoals

Melchizedek

Hebreeën 7 en 8

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Apparatuur om het filmpje van ABC van het geloof te bekijken (alternatieve opdracht).
- Materiaal voor de creatieve verwerking bij vraag 6.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Hebreeën 7
 - ✓ Hebreeën 8
 - ✓ Genesis 14
 - ✓ Psalm 110
 - ✓ Jeremia 31:31-34
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis artikel 21
 - ✓ Heidelbergse Catechismus zondag 15
 - ✓ Heidelbergse Catechismus zondag 23
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 110:1,2 en 4
 - ✓ Psalm 133
 - ✓ Psalm 99:4 en 8
 - ✓ Psalm 132:6 en 10
 - ✓ De grote Hogepriester
 - ✓ Heer', Uw bloed
 - ✓ Al waren uw zonden als scharlaken
 - ✓ Hier in Uw heiligdom
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank voor het offer dat de Heere Jezus heeft gebracht.
 - ✓ Bid om geloof en (dagelijkse) bekering.
 - ✓ Dank God dat Hij Zelf zorgt voor de vervulling van Zijn beloften.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

7. Wat wil het zeggen dat Christus Hogepriester is naar de ordening van Melchizedek?
8. Wat betekent het voor ons dat Christus Hogepriester is?

Alternatieve (start)opdracht

- Bekijk het filmpje bij het kernwoord verzoening op ABC van het geloof.
- Als jij het woord 'opofferen' leest, waar denk je dan aan?

In 1941 werd de Poolse priester Maximiliaan Kolbe door de Gestapo ingerekend en naar concentratiekamp Auschwitz afgevoerd. Na een vermeende ontsnappingspoging van een gevangene uit de barak van Kolbe werden tien mannen veroordeeld tot de hongerdood in een bunker. Onder hen was een vader van twee kinderen. Kolbe bood zich aan als plaatsvervanger voor deze man. De tien mannen werden op 31 juli 1941 vastgezet. Toen op 14 augustus nog steeds vier mannen, onder wie Kolbe, in leven waren, kregen zij een dodelijke injectie.

Bespreek:

- Wat doet dit verhaal met jou?
- Op welke manier lijkt Kolbe op de Heere Jezus?
- Lees Heidelbergse Catechismus vraag en antwoord 37 en vraag en antwoord 60.
- Kun jij persoonlijk zeggen: 'Jezus offerde Zich voor mij op'?

Achtergrondinformatie

Met hoofdstuk 7 begint het tweede deel van deze brief. Na de herinnering aan het belijden van de ware Hogepriester (1:5-6:20) komt er nu een onderwijzing over het belijden van de ware Hogepriester (7:1-13:19).

Hebreeën 7:1-10

Met vers 1 gaat de schrijver door waar hij in 6:20 mee gestopt is: Jezus Die naar de ordening van Melchizedek Hogepriester geworden is. Je leest over Melchizedek in Genesis 14:18-20. Verder kom je zijn naam in het Oude Testament alleen nog tegen in Psalm 110. Zijn naam betekent: koning van de gerechtigheid. In het Oude Testament lees je vaker dat iemands naam iets aangeeft over zijn verhouding met God. In de stad Salem regeerde hij, dit woord komt van dezelfde stam als sjalom – vrede. Melchizedek is priester en koning tegelijk. Melchizedek is een bijzondere verschijning: we weten niks van hem, hij verdwijnt ook zo weer. Dat is de reden dat de schrijver hier noemt dat hij geen vader of moeder heeft en ook geen begin van dagen en levenseinde. Dit moet je waarschijnlijk zo uitleggen dat we deze gegevens niet kennen, ze worden ons de in Bijbel niet bekend gemaakt. De uitlegregel die hier gebruikt wordt, is: 'Wat niet in de Torah staat, bestaat niet.' Omdat het Oude Testament geen einde aan zijn priesterschap kent (je leest nergens dat hij geen priester meer is of dat het priesterschap overgaat op zijn zoon), wordt hij priester tot in eeuwigheid genoemd, priester voor altijd. En hiermee is hij een type van Christus. Jezus is de eeuwige Hogepriester, dé Koning van de gerechtigheid, de Vredevorst. Ook in Jesaja 9:6 zie je dat er een nauw verband bestaat tussen recht en vrede.

Aan deze Melchizedek heeft Abraham tienden gegeven. We kennen de instelling van het geven van de tienden uit de wet, zie Numeri 18:21-24. Het volk Israël moest een tiende deel van hun bezit afstaan aan de dienst van de Heere. Dit tiende deel werd aan de priesters

gegeven, zij konden hiervan leven. Nu lees je dus in Genesis 14 – ver voor de wetgeving bij de Sinaï - dat Abraham een tiende deel van de buit die hij veroverd heeft op de vier koningen aan Melchizedek geeft. Abraham is de mindere van Melchizedek, daarom geeft hij aan Melchizedek de tienden en wordt hij door Melchizedek gezegend. Gezegend wil hier zeggen dat Melchizedek namens God met priesterlijke bevoegdheid de zegen die aan Abraham al beloofd was, bevestigt. Melchizedek was dus meer dan Abraham en daarmee ook meer dan heel Abrahams nageslacht. In dat nageslacht van Abraham bevinden zich ook Aäron en zijn zonen, de priesters. Dus zegt de schrijver hier – met een wijze van denken die ons westerlingen wat vreemd voor kan komen – dat Melchizedek meer is dan Aäron en zijn nakomelingen. Bovendien is Melchizedek ook nog eens priester in der eeuwigheid. In vers 8 wordt van Melchizedek gezegd dat hij leeft. Hiermee wil de schrijver niet zeggen dat Melchizedek nooit gestorven is, maar omdat je er niet over leest in de Schrift blijft zijn priesterschap doorgaan en is hij hierin een beeld van Christus, de Levende. Nogmaals noemt de schrijver dat Melchizedek meer is dan Levi en Aäron, omdat zij – in Abraham – aan Melchizedek de tienden betaald hebben. Daarom is het Levitische priesterschap minder dan dat van Melchizedek.

Hebreeën 7:11-28

In deze verzen vindt de vergelijking tussen Jezus en Melchizedek plaats. In Hebreeën vindt je op meerdere plaatsen terug dat de wet van Mozes de mens niet tot de volmaaktheid kan brengen (zie ook 9:9 en 10:1). Daarom is er een andere Priester nodig. Aäron en zijn zonen zijn zondige, sterfelijke priesters. Door hen kan ook de volmaaktheid niet bereikt worden. Zij kunnen niet bewerken dat zondaren onbevlekt voor God kunnen verschijnen. Daarom moet die andere Priester geen nakomeling van Levi zijn. Omdat de wet en het priesterschap niet tot volmaaktheid kunnen brengen, is er een ander verbond en een andere Priester nodig. Jezus komt niet uit de stam van Levi, maar uit Juda. En uit de stam van Juda komt geen enkele priester voort. Toch is Jezus de Hogepriester, de Messias uit David, de Heere en Priester naar de Messiaanse, priesterlijke orde van Melchizedek – zie Psalm 110.

Hier geldt niet – zoals in de lijn van Levi – de afstamming, maar het gaat om Jezus' opstanding uit de doden, het onvergankelijke leven dat Hij ontvangen heeft. Hij is Priester in der eeuwigheid, Hij heeft de dood overwonnen.

Daarmee wordt de wet van Mozes en het Levitische priesterschap terzijde geschoven. Via deze weg kon er geen heil tot stand gebracht worden. Via deze weg kan de mens niet rechtvaardig en heilig voor God verschijnen. Alleen het offer van de Heere Jezus brengt heil. Opnieuw spreekt de schrijver dan over de hoop (zie 6:18-19). Deze betere hoop vindt haar grond in het priesterschap van Christus. Door de Heere Jezus is er hoop op de zaligheid en mogen wij tot God naderen.

Jezus is op een bijzondere manier Priester geworden: door Gods eed of belofte. Je leest dit in Psalm 110. Jezus is Borg geworden van een beter verbond, een verbond dat meer is dan het Mozaïsche verbond. Mozes kon geen zaligheid bewerken, Jezus Christus wel. Over dit verbond gaat het verder in 8:6-9:20.

De priesters uit het Oude Testament waren sterfelijk. Steeds opnieuw waren er priesters nodig. Jezus daarentegen is eeuwig, en daarom hoeft Zijn priesterschap niet op een ander over te gaan. Jezus is de altijd Levende, en daarom kan Hij ook volkomen, volmaakt, te allen tijde

zalig maken wie door geloof in Hem tot God gaat. Hij is niet meer op aarde, Hij is de hemelse Hogepriester Die in de hemel voor Zijn kinderen bij de Vader bidt en pleit. Wat voor Hogepriester Hij is lees je in de woorden van v.26: heilig, onschuldig, onbesmet, afgescheiden van de zondaars en verheven boven de hemelen. Hij hoeft geen verzoening voor Zijn eigen zonden te doen (zoals de aardse priesters moesten doen). Hij hoeft niet elke dag een offer te brengen maar heeft met het ene offer van Zijn leven voor eens en voor altijd betaald. Hij is door God Zelf in deze positie aangesteld, volmaakt tot in eeuwigheid. Zo'n Hogepriester hebben we nodig (vers 26)!

Hebreeën 8:1-13

De hoofdzaak, hét punt, stelt de schrijver in vers 1 aan de orde: wij hebben een Hogepriester. Deze Hogepriester is in de hemel, aan Gods rechterhand. God wordt hier Majesteit genoemd (zie ook 1:3). Jezus, de Hogepriester, is (Be)Dienaar in het heiligdom. Hiermee bedoelt de schrijver niet de tabernakel op aarde, maar het hemels heiligdom. De plaats voor Gods troon. Hier (en verder in hoofdstuk 9) gaat het ook over de aardse tabernakel. Die is door mensen gemaakt, naar het voorbeeld dat God aan Mozes op de berg Sinaï gegeven heeft. De tabernakel in de hemel is door God Zelf gemaakt. De hogepriesterlijke dienst van Christus op aarde (7:27) en die in de hemel (4:14) vormen één geheel (9:11-12), maar soms ligt de nadruk op het aardse, dan weer op het hemelse deel. Hier is het laatste het geval.

In die hemelse tabernakel wordt er door de hemelse Hogepriester ook een offer gebracht. Net zoals de aardse priesters in de aardse tabernakel offers brachten. Dit offeren omvat meer dan het offer dat Jezus op Golgotha bracht, het is ook Zijn in de hemel voor God treden, zie 9:24. In die aardse tabernakel kon Jezus geen priester zijn, Hij stamde immers niet af van Levi. Deze aardse tabernakel is een beeld, een schaduw van de hemelse tabernakel. De Heere had Mozes de opdracht gegeven om de tabernakel precies zo te maken als het voorbeeld dat de Heere hem te zien gaf toen hij bij de Heere op de berg Sinaï was.

Niet in de aardse tabernakel kan deze hemelse Hogepriester dus Zijn werk doen. Maar Zijn bediening, Zijn werk is veel beter, voortreffelijker dan het werk van aardse priesters. Hij is namelijk ook Middelaar (dat doet denken aan Mozes, die middelaar tussen God en het volk was) van een beter verbond. Dit betere verbond bestaat uit betere beloften (die beloften staan beschreven in vers 8-12). Dit verbond is geen ander verbond dan dat met Abraham en zijn nageslacht, maar evenals het bij de Sinaï gesloten verbond een voortzetting daarvan onder een betere en nu definitieve regeling: deze regeling houdt in dat God Zijn volk met woorden en daden krachtiger dan ooit onderricht om te komen tot een volkomen gemeenschap met Hem. De betere beloften zijn de aloude beloften, maar ze roepen nog krachtiger tot geloofsgeloof en geloofsovergave.

Eerst gaat de schrijver in vers 7 nog in op het eerste verbond, het Mozaïsche verbond. Dit verbond was niet verkeerd maar wel zwak en nutteloos (zie 7:18-19). Het kon mensen niet zalig maken. De Heere heeft met dit verbond Zijn volk geleerd wat goed en kwaad was en wilde hen overtuigen van zonde (zie ook 10:3). Onder dit verbond werd de offerdienst ingesteld en werkten de priesters; allemaal als heenwijzing naar dé Priester en hét offer. Maar dit verbond kon de mens niet volmaakt maken, niet zaligmaken, en daarom was er een tweede verbond nodig dat het tekort van het eerste verbond aan het licht zou brengen. Het is een nieuw verbond, niet in de zin van helemaal anders, maar krachtiger werkend.

Dat het volk dit eerste verbond niet gehouden heeft, is wel hun zonde en schuld, zoals met het citaat uit Jeremia 31:31-34 beschreven wordt. Het volk bleef niet in het verbond. En daarom zal de Heere Zelf Zijn wet in hun hart schrijven. Hij belooft hen tot een God te zijn, en zij mogen Zijn volk zijn. Een gemeenschap tussen God en Zijn volk, waarbij God Zich zegenend zal toewijden aan Zijn volk en dit volk zich dankbaar zal toewijden aan zijn God. Onder dit verbond zullen zij de Heere kennen. Dat is een kennen bij ervaring, de ervaring van Gods heilshandelen. Er vindt vergeving van zonde plaats. De Heere zal aan hun ongerechtigheden niet meer denken.

Dit nieuwe verbond maakt het eerste verbond oud, versleten. Zoals een hoogbejaard persoon aan het eind van zijn leven gekomen is en het moment van sterven nabij is. De betere beloften hebben betrekking op de vergeving van zonden (10:18), mogelijk gemaakt door het offer dat deze Hogepriester bracht.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Het gaat bij deze opdracht om de jongeren te laten nadenken over de verschillen tussen priester en hogepriester. Laat ze hun algemene kennis en de Bijbel gebruiken om zoveel mogelijk dingen op te schrijven. Hier een aantal antwoorden.

Priester: uit de stam van Levi; dienen in de tabernakel/tempel; brengen offers; leven van de tienden; hebben als stam geen eigen grondgebied, leven tussen de andere stammen; worden geholpen door Levieten; dragen speciale priesterkleding; mogen eten van bepaalde offers; mogen de toonbroden eten; enz.

Hogepriester: is de belangrijkste priester; uit het nageslacht van Aäron; brengt jaarlijks het offer op de Grote Verzoendag, in het heilige der heiligen; heeft speciale hogepriesterkleding; enz.

1. Melchizedek was koning van Salem (het latere Jeruzalem, stad van de vrede) en priester van de levende God. Koning en priester tegelijk. Zijn naam komt alleen in Genesis 14, Psalm 110 en Hebreeën voor. Deze Melchizedek komt Abram na zijn strijd tegen Kedor-Laomer en de koningen die bij hem waren tegemoet. Hij geeft hem brood en wijn en zegent Abram. Abram geeft hem vervolgens een tiende deel van de buit. Verder is deze koning-priester onbekend. Al komt in Psalm 110 en Hebreeën zijn ambt naar voren als verwijzing naar het werk van Christus.
2.
 - a. Ze zijn zonder begin en einde, priester tot in eeuwigheid.
 - b. Melchizedek is een mens, Christus is de Zoon van God. Jezus Christus is volmaakt.
3.
 - a. Over Jezus de Zoon van God.
 - b. Hij is Priester naar de ordening van Melchizedek geworden omdat de Heere God het gezworen heeft.
 - c. God de Vader.

- d. Het verlossingswerk is niet alleen het werk van de Zoon, het is het werk van de drie-enige God.
 - e. –
4. Hij is de allerhoogste Hogepriester, de eeuwige en volmaakte. En omdat het priesterschap van Melchizedek meer was dan het priesterschap van Aäron, moet Christus wel Priester zijn zoals Melchizedek.
- 5.
- a. Er waren veel aardse priesters $\leftrightarrow$ er is maar één Heere Jezus
Aardse priesters zijn sterfelijk $\leftrightarrow$ Jezus is eeuwig
Aardse priesters moesten elke dag offeren $\leftrightarrow$ Jezus heeft maar één offer gebracht
Aardse priesters offerden dieren $\leftrightarrow$ Jezus offerde Zichzelf, Zijn leven
Aardse priesters zijn zwak en zondig $\leftrightarrow$ Jezus is volmaakt, heilig, zondeloos
 - b. *Persoonlijk.*
6. –
- 7.
- a. Jeremia.
 - b. - God geeft Zijn wet in hun verstand en hart. Hij zal hen tot een God zijn, zij zullen Zijn volk zijn.
- Ze zullen allemaal de Heere kennen.
- God zal genadig zijn en hun zonden vergeven.
 - c. –

Slotopdracht

-

Schets 5 – Vervulling van de tabernakeldienst

Hebreeën 9 en 10

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Apparatuur om een filmpje van De Verkenners te bekijken (startopdracht) en/of het filmpje over verzoening op ABC van het geloof (vraag 5).
- Eventueel materiaal om een poster te maken (vraag 2).
- Een (of meerdere) bouwpla(a)t(en) van de tabernakel (alternatieve startopdracht).
- Kaarten om te versturen (vraag 11).

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Hebreeën 9
 - ✓ Hebreeën 10
 - ✓ Psalm 40
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis artikel 21
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis artikel 25
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis artikel 37
 - ✓ Heidelbergse Catechismus zondag 16
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 40:3 en 4
 - ✓ Psalm 141:2
 - ✓ Psalm 99:4 en 8
 - ✓ Psalm 110:1 en 4
 - ✓ Psalm 132:6 en 7
 - ✓ Psalm 133
 - ✓ De grote Hogepriester
 - ✓ De grote dag breekt weldra aan
 - ✓ Hier in Uw heiligdom
 - ✓ Create in me a clean heart
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank God voor het onderwijs dat Hij ons geeft in Zijn Woord.
 - ✓ Bid om de leiding van de Heilige Geest om Zijn Woord te verstaan.

- ✓ Dank de Heere Jezus voor het offer dat Hij bracht.
- ✓ Bid om geloof en bekering.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

9. Wat zijn de overeenkomsten en verschillen tussen het aardse en het hemelse heiligdom, tussen de aardse en de hemelse priester?
10. Welke betekenis heeft het offer dat Jezus bracht voor jou persoonlijk?

Alternatieve (start)opdracht

- Begin met de opdracht uit vraag 2.
- Maak een bouwplaat van de tabernakel. Op internet zijn diverse (meer of minder uitgebreide) voorbeelden te vinden. Zie bijvoorbeeld https://goedinvorm.nu/search?temp_goedinvorm%5Bquery%5D=tabernakel.

Achtergrondinformatie

Hebreeën 9 en 10

Hebreeën 9:1-10 – het oude heiligdom en zijn offerdienst

De tegenstelling die in deze verzen gemaakt wordt is die tussen de aardse priesterdienst en Christus' priesterdienst. De focus ligt op de offerdienst, alle andere onderdelen van de tabernakel worden wel genoemd maar niet verder uitgewerkt (zie vers 5). Die onderdelen zijn: de kandelaar, de tafel der toonbroden, het gouden wierookvat, de ark van het verbond. In de ark bevonden zich: een kruikje met manna, de staf van Aäron en de stenen tafelen. Op de ark was het verzoendeksel en de gouden cherubs. Met deze beschrijving brengt de schrijver de tabernakel in herinnering. In het eerste deel, het heilige, brachten de priesters voortdurend hun offers. In het tweede deel, het heilige der heiligen, waar de ark stond, ging alleen de hogepriester en slechts eenmaal per jaar naar binnen. Hij mocht daar alleen op de Grote Verzoendag binnen komen met het bloed dat de zonden kon verzoenen.

In vers 4 wordt gesproken over een gouden wierookvat. Dit doet denken aan het reukofferaltaar maar dit stond in het heilige (en niet in het heilige der heiligen zoals hier staat). De schrijver was zo bekend met het Oude Testament dat dit geen vergissing kan zijn. Misschien kan gedacht worden aan een gouden wierookschaal die meegenomen wordt het heilige der heiligen in. Als er wel bedoeld wordt op het reukofferaltaar dan wil de schrijver er wellicht mee aanduiden dat het reukofferaltaar naar zijn bestemming tot het allerheiligste behoort. Reukofferaltaar en ark horen bij elkaar. Reukwerk levert immers de lieflijke geur die de troon van God achter het gordijn bereikt. De priester moet stoppen bij het gordijn van het heilige der heiligen, maar de geur van het door hem gebrachte reukwerk gaat verder. Zo komt het gebed van de gelovige verder dan de bidder zelf die op aarde is. Op de Grote Verzoendag liggen reukofferaltaar en ark in één lijn. Het goud laat zien hoe rijk ingericht het heiligdom is. Op de Grote Verzoendag wordt het verzoendeksel met bloed besprengd om de zonden uit te wissen.

In de tijd van de tabernakel, de tijd van het oude verbond, was de weg naar het heiligdom nog niet openbaar. Alleen de priesters mochten in het heilige en alleen de hogepriester in het heilige der heiligen komen. Zolang het voorhangsel daar hing, kon Gods volk niet rechtstreeks tot Gods genadetroon naderen.

In vers 9-10 lees je over twee tijden: de tijd van het oude verbond en de tijd van de betere orde. De laatste is de tijd die met Christus begon. De offers ten tijde van het oude verbond brachten geen heiliging van de ziel en volmaakte vrede met God.

Hebreeën 9:11-28 – De volmaaktheid van het offer van Christus

Tegenover deze aardse offerdienst staat het volmaakte offer van Christus. Hij is de meerdere Hogepriester Die dient in de meerdere tabernakel. Deze tabernakel is in de hemel, niet met handen gemaakt. In dat heiligdom is de Heere Jezus binnengegaan als de Hogepriester met Zijn eigen bloed. Eens en voor altijd bracht Hij daar het offer. Met één offer heeft Hij eeuwige verlossing bewerkt. Het is het offer van Zijn leven dat Hij bracht op Golgotha.

Het bloed van Christus wordt in vers 13-14 vergeleken met het bloed van dieren. Als dat bloed al reinigde van de zonden, hoeveel te meer zal het bloed van Christus dan wel niet reinigen! Hij heeft Zichzelf geofferd opdat wij de levende God zouden dienen.

Hij is de Middelaar van het nieuwe verbond. Door zijn dood heeft Zijn volk de belofte verkregen: de eeuwige erfenis.

Een ander beeld is dat van het testament, de laatste wilsbeschikking. Het kan ook betekenen: verbond. In ieder geval is het pas geldig na iemands overlijden. Daarom treedt het nieuwe verbond pas in werking bij Christus' sterven.

Als voorbeeld noemt de schrijver het begin van het Mozaïsche verbond. Ook toen vloeiende het bloed. Alles werd met bloed besprenkeld en daardoor gereinigd. Daarom moet ook deze betere tabernakel ingewijd worden. Dat is gebeurd met het bloed van Christus.

Samenvattend zegt de schrijver: Christus is in de hemel zelf binnengegaan om voor God te verschijnen. Hij hoeft het offer niet dikwijls of jaarlijks te brengen. Hij heeft Zijn eigen bloed gebracht, eenmaal en voor altijd. Zijn offer heeft de zonde teniet gedaan. Al vanaf de zondeval was het offer van Christus nodig. Met Zijn dood is het begin van de voleindig der eeuwen. Maar het wacht nog op Zijn wederkomst. Al de gelovigen zal Hij dan in de eeuwige zaligheid brengen. Het zijn zij die deze Hogepriester gelovig verwachten.

Hebreeën 10:1-18 – Christus' offer is eens en voor altijd

De wet, waarin alle offers beschreven staan, kan de mens nooit tot volmaaktheid brengen. De wet is een schaduw van de dingen die in Christus en Zijn offer volkomen zijn. Als de wet tot volmaaktheid kon brengen, zouden de offers wel opgehouden zijn. Maar nu bleven de offers nodig, zij riepen om het volmaakte offer. Dat heeft Jezus gebracht. Steeds weer werden de offers gebracht, de zonde is er nog steeds en heeft nog steeds macht. De wet overtuigt de mens van zijn zondigheid. Dat er steeds weer offers nodig zijn laat zien dat het bloed van dieren niet echt de zonde weg kan nemen. Het is een symbool van genoegdoening voor de zonden.

Er volgt in vers 5-7 een citaat uit Psalm 40, toegepast op de Messias. David, de dichter van Psalm 40, wist al dat de Heere meer behagen had in een hart dat Hem wilde dienen dan in het verrichten van ceremonieën. Maar het is tegelijk een profetie van de Messias.

Met dat de Messias komt, wordt de offerdienst onnodig. God wil geen offers meer. Het eerste wordt weggenomen. Christenen hoeven geen dieren meer te offeren. De offers moesten opgeheven worden en Gods volk moet, door Christus geheiligd, Gods wil doen.

Er ligt grote kracht in het offer van Christus. Eén offer is genoeg. Na het brengen van dit offer zit Christus voor eeuwig aan Gods rechterhand. Daar wacht Hij tot het moment van het oordeel over Zijn vijanden. Door dat ene offer zijn Zijn kinderen voor eeuwig volmaakt.

Er volgt nog een citaat uit Jeremia 31 (zie ook Hebr. 8). Gods wet is nu in de harten geschreven, zodat men Gods wil van harte gaat doen. Door het offer van Christus worden de zonden volledig weggedaan. God zal er niet meer aan denken. De reikwijdte van dit offer is enorm! Zonden worden volkomen en definitief vergeven!

Hebreeën 10:19-39 – De volle zekerheid van het geloof

Na dit alles uiteengezet te hebben, roept de schrijver zijn lezers op tot volharding. Ze moeten blijven in het geloof – voorbeelden hiervan volgen in 11.

Er volgt nu eerst (vers 19-25) een aansporing om tot God te naderen. Wie gelooft in Christus mag Hem volgen het hemelse heiligdom binnen. Dat mag met vrijmoedigheid omdat het bloed van Jezus de weg heeft gebaand. Deze weg is nieuw, vers en levend. God is de levende, en wie in Hem gelooft is levend. Net zoals je de tabernakel en het heilige der heiligen binnenging door het voorhangsel, kom je ook in dit hemelse heiligdom door het voorhangsel. Met dit voorhangsel wordt Zijn lichaam bedoeld, dat net als het voorhangsel in de tempel gescheurd is. Ook dit is een bewijs van de vrije toegang. Hij is de grote Priester, de eeuwige Hogepriester. Wij hebben Hem – Hij is door het geloof ons eigendom geworden.

Drie aansporingen klinken:

- Laten we tot Hem naderen. Ga door het bloed van Christus vrijmoedig tot God. Wetend dat we gereinigd zijn van al onze zonden.
- Laten we de belijdenis vasthouden. Blijf bij de leer van de gemeente, dat geeft hoop. Hij is de Getrouwe, Hij doet wat Hij belooft!
- Laten we op elkaar letten. Kijk naar de christenen om je heen en vuur hen aan om in het geloof te blijven, om goede werken te doen. Volharding is dus iets gemeenschappelijks! Daarom is die onderlinge samenkomst ook zo belangrijk. Dat sommigen deze bijeenkomsten verzuimden, is waarschijnlijk één van de redenen van de vele vermaningen en waarschuwingen in deze brief. De grote dag nadert, en daarom moeten we erop toezien gezamenlijk de eindstreep te halen.

In vers 26-39 klinkt een waarschuwing om niet te wijken. Wie opzettelijk het geloof verwerpt zal geoordeeld worden. Daarom moedigt de schrijver de lezers aan om te volharden. Het gaat immers om de eeuwige zaligheid!

Voor wie opzettelijk zondigt en zich niet bekeert is er geen offer voor de zonde. Dit gaat om mensen die zich nooit echt bekeerd hebben. Er was geen werkelijke vrucht in hun leven. Dan wacht het oordeel. Buiten het offer van Christus is er geen vergeving. De vijanden van Christus schuilen niet achter Zijn bloed en ontvangen dus geen vergeving. Deze verzen roepen op tot geloof, gehoorzaamheid en volharding. Er moet vrucht in het leven zichtbaar zijn.

Opnieuw klinkt in vers 28-29 een argument van het mindere naar het meerdere. Als iemand al de doodstraf ontvangt voor het overtreden onder de Mozaïsche wet, welke straf zal er dan wel niet volgen voor iemand die de Zoon van God ongehoorzaam is? Wie heel bewust het offer van Christus onrein acht, zegt nee tegen de genade en blijft onder het eeuwige oordeel. Het gaat hier over iemand die 'geheiligd' was. Dat betekent waarschijnlijk iemand die lid was van de gemeente, maar geen echte gelovige was. Toch mag je met deze verklaring de vermaning en waarschuwing die doorklinkt niet wegedenieren. De Heere vraagt een heilig leven in gehoorzaamheid.

De Heere is een God Die oordeelt en vergeldt. Hij is de levende God Die niet met Zich laat spotten. Je hoort hier Deut. 32:35-36 in terugkomen.

Na deze ernstige waarschuwing roept de schrijver zijn lezers op terug te denken. Ze hebben laten zien dat ze volhardden. Ze hebben geleden in Jezus' naam en meegedeeld met anderen die dit ondergingen. Vervolging en smaad was hun loon omdat ze Jezus volgden. Ze ondergingen het met blijdschap, wetend van hun loon in de hemel.

Daarnaar verwijst de auteur en daarmee wil hij hen bemoedigen. Blijf toch in die vrijmoedigheid. Volhard om zo de belofte te verkrijgen. Geef niet op, blijf niet achter en laat je niet verleiden. Het is nog maar even. Jezus komt eraan! Wees zo'n rechtvaardige die blijft leven uit het geloof. Onttrek je niet maar geloof! Want wie zich onttrekt, zal vergaan. Houd vol! Want wie gelooft, zal leven.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Zie <https://deverkenners.info/?s=tabernakel>.

1.
 - a. De kandelaar en de tafel der toonbroden in het heilige. Het voorhangsel tussen het heilige en het heilige der heiligen. In het heilige der heiligen het gouden wierookvat en de ark van het verbond. In de ark van het verbond de gouden kruik met manna, de staf van Aäron die gebloeid had en de twee stenen tafelen. Op de ark het verzoendeksel met de twee cherubs.
 - b. Het wierookvat – dat is het reukofferaltaar – staat hier in het heilige der heiligen en niet in het heilige.
2. –
3. *Zie de uitleg hierboven .*
4. Zondaren hebben verzoening nodig, door het bloed van Jezus Christus, Gods Zoon. Hij wilde de straf van zondaren op Zich nemen. Zie www.abcvanhetgeloof.nl/verzoening.
5.
 - a. Op www.nederlandse-geloofsbelijdenis.nl vind je de tekst ook in eenvoudigere woorden.
 - b. De NGB zegt: door het Woord.
 - c. Als het bloed van stieren en bokken al voor reiniging kon zorgen, hoeveel te meer dan het bloed van Jezus Christus!
6. De hogepriester moest elk jaar het offer in het heilige der heiligen brengen. Hij bracht daar bloed van een dier. Christus heeft één offer gebracht: Zijn eigen leven. Met dit ene offer heeft Hij de zonde teniet gedaan.
- 7.

- a. Wij mensen hebben die herinnering nodig. Goed om te beseffen dat God heilig is en de zonde niet bij Hem past. Dat wij uit onszelf dus niet bij de Heere kunnen komen. Dat er bloed moet vloeien.
 - b. Je kunt denken aan de doop, het Avondmaal, de prediking.
 - c. *Persoonlijk.*
 - d. Als de zonden vergeven zijn, hoeft er geen offer meer gebracht te worden. Met het offer van Zijn leven heeft de Heere Jezus volledig betaald.
- 8.
- a. Het moment dat de straf over al Zijn vijanden voltrokken zal worden. Het moment van de wederkomst, het laatste oordeel.
 - b. Dan zal het laatste oordeel plaatsvinden. Ieder die in Jezus gelooft, mag bij Hem in de hemel komen. Al Zijn vijanden zullen voor eeuwig verloren zijn in de hel.
 - c. *Persoonlijk.*
9. –
- 10.
- a. *Persoonlijk.*
 - b. Het is voor ons zo nodig om steeds weer gewaarschuwd te worden. We leven zo makkelijk voort in de zonde, we dwalen zo makkelijk af.
 - c. Het is ernst: bij het laatste oordeel is het eeuwig wel of eeuwig wee. De Heere laat niet met Zich spotten. Hij doet wat Hij zegt. Aan de andere kant is Hij ook genadig. Hij nodigt nog steeds. Voor wie zich met berouw tot Hem keert, is er genade!
11. –

Slotopdracht

-

Schets 6 – Wolk van getuigen

Hebreeën 11

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Een bord/vel papier voor het woordweb (alternatieve startopdracht).
- Apparatuur om het filmpje 'het gaat om de koffie' (alternatieve startopdracht) te bekijken.

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Hebreeën 11
 - ✓ De geschiedenissen waarnaar dit hoofdstuk verwijst (zie het schema bij de achtergrondinformatie)
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Heidelbergse Catechismus zondag 7
 - ✓ Nederlandse Geloofsbelijdenis artikel 22
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 27:7
 - ✓ Psalm 116:1, 2 en 3
 - ✓ Psalm 119:33
 - ✓ Tien geboden:9
 - ✓ Vaste rots van mijn behoud
 - ✓ Nooit kan 't geloof teveel verwachten
 - ✓ Ik geloof in God de Vader
 - ✓ 'k Heb geloofd en daarom zing ik
 - ✓ Neem mijn leven
 - ✓ De kerk van alle tijden
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank de Heere dat Hij Zijn gemeente bouwt, in alle tijden en plaatsen.
 - ✓ Bid om persoonlijk geloof.
 - ✓ Bid voor de vervolgte kerk en voor de vervolgers.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

11. Wat betekent het geloof voor mij?
12. Wat kan ik leren van de gelovigen uit het Oude Testament?

Alternatieve (start)opdracht

- Maak een woordweb bij het woord 'geloof'.
- Bekijk het filmpje 'het gaat om de koffie', zie <https://abcvanhetgeloof.nl/geloof#kijk-luister>.

Achtergrondinformatie

Hebreeën 11

In dit hoofdstuk worden allerlei voorbeelden van gelovigen uit het Oude Testament genoemd. Een overzicht hiervan (overgenomen uit de Studiebijbel HSV):

Geloofsgetuige in het OT	Verwijzing in Hebreeën 11	Verwijzing in het OT
Abel	11:4	Gen. 4
Enoch	11:5	Gen. 5:18-24
Noach	11:7	Gen. 5:29-10:32
Abraham	11:8-19	Gen. 12-25; enz.
Sara	11:11	Gen. 12-23; Jes. 51:2
Izak	11:17-20	Gen 17-35; enz.
Jakob	11:21	Gen. 25-50; enz.
Jozef	11:21-22	Gen. 37-50; enz.
Mozes	11:23-28	Ex. 2:10 en in heel de Pentateuch; enz.
Rachab	11:31	Joz.2:1; 3; 6:17-25
Gideon	11:32	Richt. 6-8
Barak	11:32	Richt. 4-5
Simson	11:32	Richt. 13-16
Jefta	11:32	Richt. 11-12; 1 Sam. 12:11
David	11:32	Ruth 4; 1-2 Samuël; enz.
Samuël	11:32	1 Samuël; 1 Kron. 6; 9; 11; 26; 2 Kron. 35:18

In dit hoofdstuk gaat het over het geloof. Het woordenboek voor bijbellezers geeft als kern van dit begrip: "Geloven in God betekent veel meer dan iets vinden, menen, voelen, ervaren. De God van Wie de Schriften getuigen, investeert Zichzelf in de relatie die Hij met mensen aangaat. Hij is door en door betrouwbaar en dus ook trouw aan Zijn verbond. De reactie van de mens kan dan ook niet anders dan een totale inzet zijn. Geloven in God is fundament, behuizing en perspectief van ons bestaan. Buiten deze verhouding is geen leven, althans niet in bijbelse zin. God is in alles de eerste, Hij blijft en blijkt ook overmchtig in Zijn trouw. Wie Hem op Zijn Woord, dat ten diepste Jezus Christus is, vertrouwt, ontdekt dat geloof en genade twee kanten van dezelfde zaak zijn. Het anker van ons bestaan ligt vast in Hem."

Het geloof dat vertrouwt op God als het moeilijk is. Er worden vele geloofsgetuigen uit het verleden aangehaald om de kracht van het geloof te tonen. Er wordt op gewezen dat de hoop van een christen ligt in het leven hierna. Christus wordt ten slotte genoemd als de ware geloofsgetuige door Wie de gelovigen de overwinning zullen behalen.

De ontvangers van deze brief hebben te maken met toenemende onderdrukking en

vervolging. Daardoor dreigt hun geloof aan het wankelen gebracht te worden. Tegen deze achtergrond wordt de brief aan de Hebreeënen geschreven. De vraag die speelde was: is ons 'nieuwe' geloof in Jezus Christus geen achteruitgang ten opzichte van het Joodse geloof?

Te midden van al deze vragen en van alle onzekerheid wijst de Hebreeënschrijver op de vastheid van het geloof. Het geloof wordt een vaste grond genoemd. Het geloof mag vastheid geven in het heden en hoop voor de toekomst, omdat het gegrond is op het werk van Jezus Christus. In Hem is alles volbracht. Heel Hebreeënen 11 staat vol met bijbelse personen die ook op deze wijze God als hun rots en fundament mochten belijden. Dit hoofdstuk spreekt over de grote waarde van het geloof.

De Hebreeënen doen niet iets 'nieuws' of 'vreemds', ze staan in een lange traditie. Velen voor hen hebben op net zo'n wijze hun vertrouwen mogen stellen op God en Christus. Niemand van die geloofsgetuigen is daarmee bedrogen uitgekomen.

Zo wordt Abraham als de vader van alle gelovigen aangehaald. Hij ging op weg terwijl de bestemming nog onbekend was. Toch vertrouwde hij op God. Naast Abraham worden er nog vele andere geloofsgetuigen uit het Oude Testament aangehaald. In hun leven zien we telkens de trouw van God. Telkens zien we dat hun geloof niet tevergeefs was. Dit mag hoop en moed geven voor vandaag.

Belangrijk is hierbij dat de geloofsgetuigen, en dan met name Abraham, door het geloof voorbij dit tijdelijke en aardse leven mochten kijken. Abraham zocht het niet hier op aarde, maar verwachtte een hemelse stad. Vanuit de Joodse achtergrond van de Hebreeënen, waarin de stad Jeruzalem een belangrijke plaats inneemt, is dit erg belangrijk. Te midden van de moeilijkheden mogen de christenen uitzien naar een beter vaderland.

Wat we zien bij de geloofsgetuigen in Hebreeënen 11, is dat het geloof hen geen makkelijk en voorspoedig aards leven heeft gegeven. Maar al te vaak is het tegendeel het geval. Wat we wel zien, is dat ze door het geloof bevrijd worden uit grote verdrukking en getroost worden in de verdrukking. *'De rechtvaardige heeft veel*

ellende, maar uit dat alles redt de HEERE hem' (Psalm 34: 20). Dat zien we in Hebreeënen 11 telkens terug.

Ook vandaag heeft God macht om ons te verlossen. Dat moeten we nooit vergeten.

Aan de andere kant zien we ook de prijs die vaak betaald moest worden voor het geloof in God. Veel gelovigen zijn bespot, gevangengenomen, gestenigd en gedood. De schrijver van de brief aan de Hebreeënen beschrijft dit om te laten zien dat de verdrukking waar de Hebreeënen in zaten niet nieuw of bijzonder was. Zoals ook Christus zei: ze hebben Mij gehaat, ze zullen ook u haten. Ook voor vandaag moeten we dat onthouden: vervolging en verdrukking zijn de regel, rust en vrede zijn uitzonderingen. Juist de verdrukking leert dat we moeten uitzien naar het vaderland dat wacht

Dat wat de Hebreeënschrijver beschrijft, zien we in heel de kerkgeschiedenis terug. Tot op de dag van vandaag worden veel christenen verdrukt. Tot op de dag van vandaag horen we de verhalen van wonderlijke reddingen door God. Tot op de dag van vandaag mogen veel christenen volharden in het geloof, ondanks de moeilijke omstandigheden. Die verhalen mogen ons bemoedigen. Ze vertellen vooral over de trouw van God.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Voorleesfragment:

'Het voedselgebrek is aangrijpend. Vrouwen rukken mannen het voedsel regelmatig uit de mond, zoons doen dat bij hun vaders en – wat nog het ergste is – moeders doen dat ook bij hun pasgeboren kinderen. Ze deinzen er niet voor terug om de paar druppels die het jonge leven nog gaande houden, af te pakken. Oude mannen die zich aan hun eten vastklampen, worden geslagen. Vrouwen worden aan hun haren weggesleept. Jong noch oud wordt ontzien. Kleine kinderen worden met het eten in de mond opgetild en tegen de grond geslagen.'(1)

Ook in de gemeente van de Hebreeën komen dergelijke berichten uit Israël binnen. Het ene bericht is nog erger dan het andere. Al twee jaar woedt er in Israël een felle oorlog. Als leeuwen vechten de Joden tegen de Romeinse bezetter. In het jaar 68 staan de Romeinse legioenen van Titus al rond Jeruzalem. Maar dat niet alleen, groepen Joden vechten vooral onderling.

Jeruzalem. Met pijn in het hart denken de Joodse christenen aan deze stad. De heilige stad blijft toch hún stad. Sommigen zijn er geboren, anderen hebben er gewoond. Het is ook de stad waar veel Joodse christenen uit zijn weggevlucht. Toen ze in Jezus gingen geloven, ontbrandde de haat van andere Joden. In Antiochië waren ze veilig voor de vervolgers. Vooral de mannen die als priester dienst hebben gedaan in de tempel, hebben het moeilijk. In de tempel hebben ze geofferd en gebeden. Maar wat zal er gebeuren als de Romeinen de stad zullen innemen? Zullen ze de tempel sparen? En als de Romeinen de Joden hebben verslagen, wat blijft er dan van Israël over? Houdt het land dan op te bestaan? En hoe moet dat dan met de God van Israël?

De Joodse christenen twijfelen. Zijn ze lafaards als ze in hun gemeente blijven en niet naar Jeruzalem gaan? Roept God hen tot de strijd of niet? Ook is er twijfel over de toekomst. Als zelfs de eeuwige stad ten onder gaat, waar kun je dan nog op bouwen en hopen? Wat biedt dan nog vastheid in het leven? En als er geen tempel meer is, waar is God dan? Is Hij er eigenlijk wel? En waarom laat Hij dit gebeuren? Ze hebben geen antwoorden en geen hoop.

(1) Naar: Josefus, F. (2010). *De Joodse Oorlog & Uit mijn leven*. Amsterdam: Ambo.

1.

a. Hang deze uitspraken van jongeren verspreid door de zaal op:

Inge: Vorig jaar is mijn vader erg ziek geworden. Hij had kanker. Ik heb de Heere vaak gebeden of Hij mijn vader wilde beter maken. Mijn vader is pas overleden. Ik heb het daar heel moeilijk mee. God kan toch alles? Waarom heeft Hij mijn vader dan niet beter gemaakt?

Jorian: Moet je eens kijken hoeveel kerken er zijn! In ons dorp zijn er al zeven verschillende soorten. Waarom kunnen de kerken niet samen gaan? We dienen toch

dezelfde God?

Fleur: Als ik gewoon aan Nederland als land denk, word ik best verdrietig. Er gebeuren zoveel dingen die God niet wil. Ook de regering maakt wetten tegen God. Kan dat nog veranderen? Bijvoorbeeld door een opwekking?

Arco: Mijn zus woont samen met haar vriend. Ze doet nergens meer aan. Het erge is dat ze van mijn ouders niet meer thuis mag komen. Kan dat nog goedkomen? Natuurlijk, het is erg. Maar mijn ouders doen toch zelf ook verkeerde dingen? En God zegt toch dat we anderen lief moeten hebben? Jezus ging zelfs om met hoeren en tollenaars! Wat zou ik nog kunnen doen?’

Tijmen: Ik moet een studie kiezen. Ik vind wel een paar dingen leuk, maar hoe weet ik nu wat de wil van God is? Wat vindt Hij voor mij de beste keus?

Joëlle: Ik zou graag op mijn werk meer een getuige van Jezus willen zijn. Maar ik durf eigenlijk niet zo goed. En ik weet ook niet goed hoe ik dat moet doen.

b. *Persoonlijk.*

2.

- a. Zekerheid, vastigheid, iets waarop je aan kunt.
- b. Denk aan het voorleesfragment bij de startopdracht. De Joodse christenen twijfelen.
- c. Ook wij hebben in deze tijd behoefte aan zekerheid en vastigheid. Geloven is niet makkelijk en gaat niet vanzelf. Dan is die vaste grond noodzakelijk om staande te blijven.

3. Het gaat niet zomaar om geloof, het gaat om geloof in de Heere Jezus Christus. Dus zeker een noodzakelijke aanvulling! Hij alleen en alleen het geloof in Hem maakt zalig.

4. –

5. Zonder geloof kun je niet echt en met zegen tot God gaan. Dat geloof is nodig omdat je anders niet eens weet dat God bestaat. En alleen door het geloof kun je de Heere behagen. Maar het is ook dit geloof dat de Heere God je wil geven. Heb je geen geloof? Vraag Hem er maar om!

6.

- a. Hij moet alles achter zich laten en Gods stem gehoorzamen, zonder dat hij weet waar hij terecht zal komen.
- b. Hij gaat! Hij vertrouwt dat God mee zal gaan en dat het waar is wat God zegt.
- c. Ze kunnen ervan leren om God te vertrouwen op Zijn Woord. Ze mogen weten dat Hij meegaat zoals Hij met Abraham meeging.

- d. Eigenlijk hetzelfde: God is het vertrouwen waard. Hij doet wat Hij zegt. Hij wijst de weg en Hij gaat mee.

7. *Zie ook het schema bij de achtergrondinformatie hierboven.*

8.

- a. Het gaat niet goed met Jeruzalem. Juist als het aardse wegvalt, kan het hemelse zo vertroosten. Ze kunnen hun vertrouwen niet stellen op die aardse stad maar dat hoeft ook niet!
- b. Je moet de God van dat vaderland kennen. Door het geloof wordt je Zijn kind en daarmee een burger van dat land.

9. –

10. Een aantal voorbeelden:

Vers 7 – God beloont wie Hem zoeken.

Vers 10 – God is Bouwer en Ontwerper van het hemels Jeruzalem.

Vers 16 – God heeft een stad voor de gelovigen, Zijn kinderen, gereed gemaakt. Hij is hun God en Vader.

Vers 18 – God kan doden opwekken.

Vers 29 – God redt Zijn volk en straft Zijn vijanden.

Slotopdracht

-

Schets 7 – De volhouder wint

Hebreeën 12 en 13

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking.
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende.
- Plakbriefjes, 3 per jongere (vraag 7).
- Materiaal om een tekening/schilderij te maken (vraag 9).

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Hebreeën 12
 - ✓ Hebreeën 13
 - ✓ Exodus 19
 - ✓ Mattheüs 24:1-5, 11-14
- Vanuit de belijdenis:
 - ✓ Dordtse Leerregels hoofdstuk 5, artikel 3, 6, 8 en 9
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 138:4
 - ✓ Psalm 119:88
 - ✓ Psalm 73:1, 9 en 12
 - ✓ Psalm 17:3 en 8
 - ✓ Wij blijven geloven
 - ✓ Wat de toekomst brengen moge
 - ✓ Vrees niet, want Ik heb u verlost
 - ✓ Nu gaan de bloemen nog dood
 - ✓ De grote dag breekt weldra aan
- Gebedspunten:
 - ✓ Dank de Heere voor de kerk en de gemeenschap van gelovigen, dat we niet alleen hoeven te geloven.
 - ✓ Bid om bewaring en groei van de wereldwijde kerk.
 - ✓ Vraag om volharding, om staande te blijven in het geloof, om vol te houden tot het einde.
 - ✓ Dank de Heere voor Zijn blijvende zorg en liefde voor Zijn volk.

Doelstelling

De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:

13. Wat bedoelt de schrijver met het beeld van de loopbaan van Christus en de christen?
14. Welke vermaningen klinken er en wat is het doel hiervan?

Alternatieve (start)opdracht

- Begin met de twee stellingen uit vraag 3. Plaats stelling 1 aan de linkerkant van de zaal en stelling 2 aan de rechterkant. Laat de jongeren plaatsnemen op de denkbeeldige lijn tussen de twee stellingen om zo aan te geven in hoeverre ze het met beide stellingen eens zijn.
- Lees en bespreek artikel 8 van hoofdstuk 5 uit de Dordtse Leerregels.

Achtergrondinformatie

Hebreeën 12:1-17 Met volharding lopen

Vers 1-3 Jezus' voorbeeld

In de eerste verzen van Hebreeën 12 spoort de schrijver zijn lezers aan om te volharden in het geloof en wijst hij ten slotte op Christus Die de Voleinder van het geloof wordt genoemd.

Hebreeën 12 vers 1 geeft, na al de bemoedigende geschiedenissen van geloofsgetuigen, de 'toepassing' voor ons. Als we dan zoveel voorbeelden rondom ons hebben, laten we dan zelf niet achterblijven. De schrijver roept op om niet op te geven of terug te keren naar het oude leven, maar vol te houden. Hij doet een oproep om heilig te leven, de zonde af te leggen en lijdzaam de loopbaan te lopen. Lijdzaam betekent niet lijdelijk, maar het betekent volhardend, ook in het lijden.

De schrijver gebruikt het beeld van een loopbaan. Dit beeld wordt vaker in het Nieuwe Testament gebruikt. Het is het beeld van een hardloophwedstrijd in een stadion. Zo'n hardloper moet allereerst zichzelf overwinnen en mag niet opgeven. Zo'n wedstrijd is een zware strijd die alles van de lopers vraagt. Tegelijk wacht een overwinningskrans voor hen die volhouden tot het einde. Paulus gebruikt dit beeld om te spreken over de volharding van het geloof.

Hoe kan een gelovige volharden in het geloof? Hoe kan een gelovige heilig leven? Kan dat in eigen kracht? Nee, zegt de schrijver. Dat kan alleen door te zien op Christus. Na alle geloofshelden wijst de schrijver op de loopbaan (levensweg) van Christus. Alles wat hiervoor gezegd is, loopt daarop uit. Volhouden kan alleen door het werk en de kracht van Christus. Hij wordt daarom de overste Leidsman en Voleinder van het geloof genoemd.

Het betekent dat we die loopbaan alleen kunnen lopen, en de krans alleen kunnen ontvangen, wanneer we met Christus verbonden zijn door het geloof. Volharden is een opgave, maar vooral ook een gave. Daarom de belangrijkste vraag: loop jij die loopbaan van het geloof, of sta je erbuiten? Alleen wie volhardt tot het einde, zal zalig worden.

Vers 4-13 Tuchtiging en zoonschap

De lezers worden opgeroepen deze weg achter Jezus aan te gaan. Dat is een weg van strijd, strijd tegen de zonde. Te denken valt aan vervolging en dreigend levensgevaar waardoor de lezers tot de zonde van de afval kunnen komen.

Het is tuchtiging van een vader – Spreuken 3:11. Tuchtiging mag hier gelezen worden als harde opvoeding. Het is de vader die zijn zonen opvoedt. Een vermaning, maar ook een bemoediging klinkt erin door.

In vers 7-11 klinkt de uitleg en toepassing. De lezers moeten hun moeilijke weg verstaan als tuchtiging die zonen ten deel valt. Als de tuchtiging ontbreekt, is het namelijk de vraag of zij wel zonen zijn. Laten we ons onderwerpen aan de tuchtigende hand van de Vader en zo het leven winnen.

God wordt – in contrast met vaders naar het vlees – de Vader der geesten genoemd. Het verschil tussen aardse vaders en God als vader is ook zichtbaar in de tuchtiging. Vaders op aarde tuchtigen voor een korte tijd, namelijk totdat de zonen volwassen zijn, en overeenkomstig hun eigen inzicht dat niet altijd goed is. Maar Gods inzicht is altijd goed en Hij tuchtigt ons tot ons nut, met het doel dat wij delen in Zijn heiligheid.

Daarom – en daarmee is de schrijver weer terug bij vers 1 – roept hij op in vers 12-13 om zich tot het uiterste in te spannen.

Vers 14-17 Vrede en heiliging

Met deze veren begint een eschatologische waarschuwing. Een oproep tot vrede met allen en heiliging. Zonder vrede is heiliging niet compleet. In vers 11 lees je dat de tuchtiging door God vrede als vrucht heeft.

Wie vrede najaagt, ziet naar de ander om. Drie waarschuwingen klinken er voor de gemeente:

- niemand mag achterop raken en het geloof verliezen;
- er mag geen wortel van bitterheid opschieten;
- er mogen geen ontuchtplegers of onheiligen zijn.

Want wie leeft als een ontuchtpleger of onheilige, verkwanselt zijn erfrecht als gelovige zoals Ezau zijn eerstgeboorterecht verkwanselde (Genesis 25:29-34). De toevoeging van vers 17b lees je niet in Genesis maar is een toepassing van de opvatting van de schrijver dat een tweede bekering onmogelijk is (Hebreeën 6:4-6 en 10:26) op Ezau.

Hebreeën 12:18-29 Onze God is een verterend vuur

Vers 18-24 Genaderd tot de levende God

We lezen in dit gedeelte twee keer over naderen. Vers 18: want u bent niet genaderd – vers 22: maar u bent genaderd. De positie van de gemeente tegenover God wordt hier vergeleken met de positie van het volk Israël tegenover God aan de Sinaï. Uit deze verzen blijkt dat de positie van de gemeente een betere is, maar haar verantwoordelijkheid tegenover God is daardoor des te groter.

Wat gebeurde bij de Sinaï was zeer indrukwekkend, maar toch speelden ze zich af op de aarde en waren dus tastbaar, waarneembaar. De gemeente is echter genaderd tot wat niet waarneembaar is: de berg Sion, de stad van de levende God, het hemelse Jeruzalem. Het is een ontmoeting met God, de Rechter over allen. En met de Middelaar van het nieuwe verbond, Jezus. Hij heeft hen tot de voleinding gebracht. Zijn bloed is beter dan het bloed van Abel want het spreekt van verzoening.

Vers 25-29 De vreze des Heeren

Hier wordt de conclusie uit het voorafgaande getrokken. Hem Die spreekt – Wiens bloed spreekt – moet men niet afwijzen. Toen het volk Israël dat deed, is het niet aan Gods gericht ontkomen. Nog veel minder zullen zij die Gods spreken door Zijn Zoon afwijzen ontkomen. Er klinkt een belofte uit Haggaï 2:6. Nog eenmaal zal hemel en aarde bewogen worden. De oude schepping zal dan verdwijnen, alleen het onwankelbare – de nieuwe schepping, de nieuwe hemel en aarde, het nieuwe Jeruzalem – zal dan blijven. Uit deze belofte komt een vermanende conclusie: houd vast aan de genade en dien de Heere op de manier die Hem behaagt. Vol ontzag en eerbied. Want onze God is een verterend vuur van het gericht.

Deuteronomium 4:23-24: *Wees op uw hoede, dat u het verbond van de HEERE, uw God, dat Hij met u gesloten heeft, niet vergeet en voor u een beeld maakt, de afbeelding van enig ding dat de HEERE, uw God, u verboden heeft. Want de HEERE, uw God, is een verterend vuur, een na-ijverig God.*

Hebreeën 13:1-25 Het laatste appel

Vers 1-6 Christelijk leven

Het laatste hoofdstuk begint met korte opwekkingen die betrekking hebben op het christelijke leven. Broederlijke liefde staat voorop, alles wat in vers 2-3 genoemd wordt, valt daaronder. Gastvrijheid is onmisbaar en kan tot bijzondere ontmoetingen leiden. Slachtoffers van druk mogen niet vergeten worden. Er kan immers met ons hetzelfde komen te gebeuren. Het huwelijk moet hooggeacht worden. Zowel bij seksualiteit als bij bezit kan begeerte een te grote rol spelen.

Als christen mag je genoeg hebben aan wat je heeft, want God zal de Zijnen niet in de steek laten. Er klinkt hier een citaat uit Psalm 118.

Vers 7-17 Christelijke gemeente

In Hebreeën 13:7-16 waarschuwt de schrijver voor vreemde en veelsoortige dwaalleringen. Er is een verband tussen deze dwaalleringen (vers 9), bepaalde spijzen (vers 9) en de mensen die in de tabernakel dienen (vers 10). Uit dit verband met de spijzen en de mensen die in de tabernakel dienen blijkt dat de dwaalleer verband houdt met de joodse achtergrond van de lezers.

Tegenover deze dwaalleringen wijst de auteur zijn lezers op het altaar waarop Christus is geofferd (vers 10). Als het ware offer van de Grote Verzoendag is Jezus buiten de legerplaats gestorven (vers 11-12). Buiten de legerplaats is dus het altaar van vers 10 te vinden. Wanneer het gaat over het offer van Jezus spreekt de schrijver over 'buiten de poort'. Op die manier duidt hij de stad Jeruzalem aan buiten wiens poorten Jezus is gestorven. Ook in vers 14 spreekt de schrijver over een stad.

De lezers worden opgeroepen in navolging van Jezus de legerplaats te verlaten. Die oproep klinkt tegen de achtergrond van de dwaalleringen uit vers 9. De auteur wil de lezers ertoe bewegen meer afstand te nemen van het jodendom, omdat zij anders het gevaar lopen in het jodendom terug te glijden. Als bondelingen die horen bij het nieuwe verbond, moeten ze afscheid nemen van alles wat hoort bij de bedeling van het oude verbond.

In de oproep de legerplaats te verlaten klinkt door dat de lezers ook meer afstand moeten nemen van Jeruzalem als symbool van dat jodendom. De lezers moeten niet gericht zijn op de heilige tempelstad Jeruzalem, maar op de vervloekte plaats daarbuiten: het kruis van Christus.

Wanneer de lezers hun toevlucht bij dit vervloekte kruis zoeken, wordt de smaad van dit kruis ook hun deel. In de ogen van hun volksgenoten betekent de keuze voor Christus tegelijk het afstand nemen van de heilige gemeenschap van het volk van God. De Joden die uit de legerplaats gaan, hebben daarom van de achterblijvers afkeer en verachting te verwachten.

De oproep om uit te gaan wordt gemotiveerd vanuit het niet-blijvende karakter van de legerplaats (vers 14). Het uitgaan uit de legerplaats vormt het begin van een pelgrimage naar een stad die deze vastigheid wél biedt. Deze komende stad is het hemelse Jeruzalem.

Vers 18-25 Slot

De schrijver vraagt om voorbede. God wordt hier de God van de vrede genoemd. Hij heeft Jezus – de grote Herder Die boven alle andere herders van heden en verleden staat – uit de doden opgewekt. Die God geve alles wat nodig is om naar Zijn wil te leven. Hij moet alle eer ontvangen.

Vers 22 laat mooi zien hoe de schrijver zelf zijn brief typeert: als een vermaning. Neem deze ter harte!

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

-

1.

- De kruisweg van Christus:

Christus heeft 'het kruis verdragen' (vers 2)

Christus is de kruisweg vrijwillig gegaan. Hij wist wat komen zou, namelijk dat Hij veel zou moeten lijden en gedood zou worden. Hij heeft het kruis gedragen en de kruisiging ondergaan.

Hij heeft Zichzelf vrijwillig geofferd.

- Christus heeft 'de schande veracht' (vers 2)

Christus is veracht en werd gezien als de onwaardigste van de mensen. Hij is bespot door soldaten. Ook toen Hij aan het kruis hing, is Hij bespot. Dat gebeurde door toeschouwers, schriftgeleerden en de twee andere kruiselingen. De spotters tergden Hem door te spotten met Zijn Zoonchap ('indien Hij – de Vader – Hem wel wil'). Christus heeft alle spot gewillig ondergaan.

- Christus heeft 'het tegenspreken van zondaren tegen Zich verdragen' (vers 3)

Christus werd door overpriesters ter verantwoording geroepen. Ze stelden veel strikvragen om

Hem op een onjuistheid te betrappen, zodat zij Hem zouden kunnen beschuldigen. Ze verweten

Hem zelfs dat Hij geleid werd door de duivel.

Christus verdroeg dit tegenspreken. Hij schold niet terug maar gaf het over in de handen van Zijn Vader, die oordelen zal.

- Christus heeft de kruisweg kunnen volhouden:

'Dewelke, voor de vreugde, die Hem voorgesteld was' (vers 2)

De Vader had Christus beloofd om Hem met eer en heerlijkheid te kronen na Zijn lijden en sterven. Hij hield ook vol vanuit liefde voor Zijn Vader en vanuit liefde voor zondige mensen. Het gaf Hem vreugde om door middel van Zijn lijden de zaligheid van Zijn kinderen mogelijk te maken.

- De prijs die Christus heeft behaald:

Christus 'is gezeten aan de rechter hand des troons van God' (vers 2)

Christus heeft de meest eervolle plaats in de hemel ontvangen, namelijk aan de rechterhand van Zijn Vader. Hij is een Hogepriester vol majesteit; alles en iedereen is Hem onderworpen. Hij is ook verhoogd om zondaren bekering en vergeving te schenken. Hij zal ook Zijn kinderen tot Zich nemen. Ook zij maken deel uit van de prijs die Christus behaald heeft.

2.

Het voorbeeld van Jezus betekent voor een christen (1) alle zonden laten, (2) met geduld de weg gaan die God ons laat gaan, (3) spot van anderen verdragen en (4) uitzien naar de blijdschap die wacht, namelijk de eeuwige heerlijkheid.

3.

Volharden in het geloof is zowel een gave als een opgave. Hebreeën 11 en de genoemde tekst Mattheüs 24: 13 roepen op tot volharding. 'Volharden' is een werkwoord, iets wat door de gelovige gedaan moet worden. Tegelijk is de volharding ook een gave van God. Hij geeft de gelovigen de kracht om te volharden. Deze gave is verdiend door Christus. Daarom kunnen de gelovigen alleen volhouden terwijl ze het oog gericht houden op Jezus.

4.

- a. Tuchtigen is straffen, maar altijd met een bepaald doel. De Heere tuchtigt en straft Zijn kind om hem iets te leren, om hem bij Hem terug te brengen.
- b. *Persoonlijk.*
- c. Je merkt hierin de persoonlijke betrokkenheid van de Heere.
- d. Je krijgt deel aan Zijn heiligheid, het brengt de vrucht van gerechtigheid voort.
- e. *Persoonlijk.*

5. –

6.

- a. Het nieuwe, hemelse Jeruzalem.
- b. De Middelaar van het nieuwe verbond.
- c. Het bloed van Abel schreeuwt om wraak, het bloed van Jezus brengt vergeving en verzoening.
- d. We moeten deze Middelaar niet verwerpen. Hij spreekt tot ons, laten wij naar Hem luisteren en ons niet van Hem afkeren!

7. –

8. –

9. –

Slotopdracht

Met deze opdracht kijk je terug op het geheel van de Handreiking en de brief aan de Hebreeën. Mooi om te horen wat iedereen hiervan meeneemt.